

د افغانستان انتقالي اسلامي دولت

د عدلي وزارت

رسمي جريده

فوق العاده كڼه

دمحاكمو لپاره د جزايي اجراءاتو مؤقت قانون

د چاپ نېټه: د ۱۳۸۲ هـ. ش کال د کب د میاشتې (۶) - پرله پسې کڼه (۸۲۰)

در این شماره:

۱- فرمان شماره (۱۱۵) مؤرخ ۱۳۸۲/۱۲/۴ درباره انفاذ قانون اجراءات جزائی مؤقت

برای محاکم.

۲- قانون اجراءات جزائی مؤقت برای محاکم.

دامتياز خاوند : دعدلیي وزارت

مسئول چلوونکي : شاه جهان "بيگزاد"

مرستيال : نور علم

رسمي جریده

(۱)

دولت انتقالی اسلامی افغانستان

د افغانستان انتقالی اسلامی دولت

شماره: (۲۶۱۵۰)

گڼه: (۲۶۱۵۰)

تاریخ: ۱۳۸۲/۱۲/۴

نېټه: ۱۳۸۲/۱۲/۴

محترم قانونپوه عبدالرحیم کریمی

د عدلیې وزیر محترم قانونپوه

وزیر عدلیه!

عبدالرحیم کریمی!

قانون اجراءات جزائی مؤقت برای محاکم
که از طرف مجلس عالی وزراء بداخل
(۱۵) فصل و (۹۸) ماده تصویب و از
جانب ما منظور گردیده است، به
شما ارسال شد، تابه نشر آن در
جریده رسمی اقدام نمایند.

د محکمو لپاره د جزائی اجراءاتو مؤقت
قانون چې د وزیرانو دعالی مجلس خوا
په (۱۵) فصلونو او (۹۸) مادو کې
تصویب او زموږ له لوري منظور شوی
دی، تاسو ته در واستول شو، تر خويي
په رسمي جریده کې په خپرولو اقدام وکړئ.

حامد کرزی

حامد کرزی

رئيس دولت انتقالی اسلامی

د افغانستان دانتقالي اسلامي

افغانستان

دولت رئيس

رسمي جريده

(۲)

د محکمو لپاره د جزائي اجراءاتو د موقت

قانون د انفاذ په باب، د افغانستان د

انتقالي اسلامي دولت د رئيس

فرمان

کتنه : (۱۱۵)

نېټه : ۱۳۸۲/۱۲/۴

لومړۍ ماده :

د محکمو لپاره د جزائي اجراءاتو موقت قانون چې د

وزيرانو د عالي مجلس د ۱۳۸۲/۱۲/۴ نېټې (۴۲)

گڼې مصوبې په اساس په (۱۵) فصلونو او (۹۸)

مادو کې تصويب شوی دی توشیح کوم.

دوه یمه ماده :

هغه قضیې چې د تحقیق په مرحله کې قرار لري،

ددې قانون د حکمونو مطابق او هغه قضیې چې د

ابتدائیه، مرافعه او دسترې محکمې په دیوانونو او یا

د نوې کتنې په حالت کې تر غور لاندې دي، د

۱۳۴۴ کال د جزائي اجراءاتو د حکمونو مطابق

حل او فصل کېږي.

فرمان

رئيس دولت انتقالي اسلامي افغانستان

درباره انفاذ قانون اجراءات جزائي موقت

برای محاکم

شماره : (۱۱۵)

تاریخ : ۱۳۸۲/۱۲/۴

ماده اول :

قانون اجراءات جزائي موقت برای محاکم را که به

اساس مصوبه شماره (۴۲) مؤرخ ۱۳۸۲/۱۲/۴

از طرف مجلس عالی وزراء بداخل (۱۵) فصل و

(۹۸) ماده تصویب گردیده است توشیح میدارم.

ماده دوم :

قضایائیکه در مرحله تحقیق قرار دارد. مطابق احکام

این قانون و قضایائیکه در محاکم ابتدائیه، مرافعه و

دیوان های ستره محکمه و یا در حالت تجدید نظر

تحت رسیدگی بوده، طبق احکام قانون اجراءات

جزائي سال ۱۳۴۴، تعدیلات مربوط آن و سایر

قوانین نافذه حل و فصل میگردد.

رسمي جریده

(۳)

درېمه ماده:

ماده سوم:

دغه فرمان د توشیح له نېټې څخه نافذ او په رسمي

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و درجریده رسمی

جریده کې دې خپور شي.

نشر گردد.

حامد کرزی

حامد کرزی

د افغانستان د انتقالی اسلامي

رئیس دولت انتقالی اسلامي

دولت رئیس

افغانستان

رسمي جریده

(۴)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قانون اجراءات جزائی مؤقت برای

محاكم

فصل اول

احكام عمومی

قواعد قابل تطبیق:

ماده اول :

محکمه ابتدائیه متشکل از سه قاضی بوده که یکی از آنها رئیس محکمه میباشد. در مناطقی که اجراءات عادی محاکم توسط سه نفر قاضی بنابر دلایل امنیتی صورت گرفته نتواند، رئیس محکمه مرافعه ولایت صلاحیت دارد یک نفر قاضی را توظیف نماید تا قضایای محکمه مربوط را منفرداً رسیدگی نماید.

ثبت اقدامات اجرائی :

ماده دوم :

(۱) اقداماتیکه در زمینه تطبیق قانون اجراءات جزائی مؤقت برای محاکم صورت میگردد، توسط مسؤلین امور مربوط بصورت کتبی ذیلاً ثبت میگردد :

دمحاكمو لپاره دجزائی اجراءاتو

موقت قانون

لومړی فصل

عمومي حكمونه

د تطبیق وړ قواعد :

لومړۍ ماده :

ابتدائیه محکمه له دریو قاضیانو څخه جوړه ده چې له هغو څخه یو یې د محکمې رئیس دی. په هغو سیمو کې چې د محاکمو عادی اجراءات د امنیتی دلایلو له امله د دریو تنو قاضیانو په واسطه تر سره کېدلی نه شي، د ولایت د مرافعه محکمې رئیس صلاحیت لري یو تن قاضی توظیف کړي ترڅو د مربوطې محکمې قضیې منفرداً تر غور لاندې ونیسي.

د اجرائی اقداماتو ثبتول :

دوه یمه ماده :

(۱) کوم اقدامات چې د محاکمو لپاره د جزائی اجراءاتو د مؤقت قانون د تطبیق په هکله تر سره کېږي، د چارو د مربوطو مسؤلینو لخوا په کتبی صورت سره په لاندې توگه ثبتېږي :

رسمي جریده

(۵)

- فعالیت‌های پولیس عدلی توسط یکی از اعضای پولیس که در عملیات اشتراک نموده است.

- فعالیت‌های خاڤنوالی توسط کارمند مؤظف .

- فعالیت‌های قاضی توسط محرر محکمه .

(۲) فعالیت‌های ثبت شده مندرج فقره اول این ماده حاوی متن کامل و یا خلاص اظهارات مظنون، متهم، متضرر، شهود و اهل خبره در جریان سمع می باشد.

(۳) تمام اظهارات مظنون، متهم، متضرر و شهود حاوی امضاء آنها میباشد، اگر شخص توانائی امضاء را نداشته باشد میتواند شصت بگذارد.

(۴) در صورتیکه اشخاص مندرج فقره (۳) این ماده از امضاء کردن امتناع ورزند و یا امکانات امضاء میسر نباشد، مامور مؤظف مکلف است جریان موضوع را یادداشت و ثبت نماید.

- دعدلی پولیسو فعالیتونه د پولیسو د یوه غږي په واسطه چې په عملیاتو کې یې گډون کړی دی.

- دڅارنوالی فعالیتونه د مؤظف کارکوونکي په واسطه .

- دقاضی فعالیتونه دمحمکي د محرر په واسطه .

(۲) ددې مادې په لومړۍ فقره کې درج، ثبت شوي فعالیتونه دمظنون، تورن، متضرر، شهودو او اهل خبره داظهاراتو د آورېدو په وخت کې د بشپړیا خلاص متن لرونکي وي.

(۳) دمظنون، تورن، متضرر او شهودو ټول اظهارات د هغو دامضاء لرونکي وي که چېرې شخص دامضاء توان ونه لري، کولی شي گوته و لگوي.

(۴) که چېرې ددې مادې په (۳) فقره کې درج شوي اشخاص له امضاء کولو څخه ډډه وکړي او یا د امضاء کولو امکانات میسر نه وي، مؤظف مامور مکلف دی چې دموضوع جریان یادداشت او ثبت کړي.

رسمي جریده

(۶)

(۵) تمام اجراءات مندرج این ماده که از طرف مامور موظف ثبت و یادداشت گردیده است، اسناد رسمی شمرده میشود.

در صورتیکه مامور موظف تمام اجراءات مندرج این ماده را یادداشت و ثبت نه نموده باشد، چنین پنداشته میشود که در قضیه هیچ نوع اقدام قانونی صورت نگرفته و مامور موظف مسؤل شناخته میشود.

مدت:

ماده سوم :

(۱) میعاد اجراءات رسیدگی جلسات قضائی به اساس ساعت و روز سنجش میگردد.

(۲) هرگاه روز اخیر میعاد اجراءات رسیدگی قضیه به روز رخصتی عمومی تصادف نماید، این میعاد صرف برای یک روز دیگر تمدید شده میتواند.

(۳) در محاسبه، میعاد رسیدگی قضیه ساعت و یا روز آغاز کار در میعاد معینه محاسبه نمیشود.

(۵) په دې ماده کې درج شوي ټول اجراءات چې دموظف مامور لخوا ثبت او یادداشت شوي دي، رسمي اسناد گڼل کېږي.

که چېرې موظف مامور په دې ماده کې درج شوي ټول اجراءات یادداشت او ثبت کړي نه وي، داسې گڼل کېږي چې په قضیه کې هېڅ ډول قانوني اقدام نه دی تر سره شوی او موظف مامور مسؤل گڼل کېږي.

موده:

درېمه ماده :

(۱) دقضائي جلسو د غورکولو داجراءاتو وخت دساعت او ورځې په اساس سنجول کېږي.

(۲) که چېرې دقضیې د څېړنې د اجراءاتو وروستی ورځ د عمومي رخصتی له ورځې سره تصادف وکړي، دغه وخت یوازې د یوې بلې ورځې لپاره تمدیدېدلی شي.

(۳) دقضیې د غورکولو د وخت په محاسبه کې، د کار د پیل ساعت یا ورځ په ټاکلي وخت کې نه محاسبه کېږي.

رسمي جریده

(۷)

(۴) آخرین ساعات میعاد قبولی ثبت اسناد و یا به اكمال رسیدن اجراءات عبارت از آخرین ساعت کاری همان روز طبق مقررات مربوط میباشد.

برائت الذمه :

ماده چهارم :

از آغاز اقامه دعوی جزائی الی تثبیت مسؤلیت جرمی که شخص به حکم نهائی محکمه محکوم علیه قرار میگیرد، بیگناه پنداشته میشود. اگر فیصله باعث سلب و یا محدودیت حقوق بشری شخص میگردد باید استوار به دلایل قانونی بوده که محدود به کشف حقیقت باشد.

مظنون و متهم :

ماده پنجم :

(۱) شخص زمانی مظنون پنداشته میشود که در هر مرحله از تحقیق، ارتکاب جرم به وی نسبت داده شود.

(۲) شخص زمانی متهم پنداشته میشود که از طرف خائنوال مطابق حکم فقره (۴) ماده سی ونهم علیه وی اقامه دعوی صورت گرفته باشد.

(۴) داسنادو د ثبت دمنسل کېدو یا داجراآتو د بشپړېدو دوخت وروستي ساعتونه دمربوطو مقرراتو مطابق دهماغې ورځې له وروستي کاري ساعت څخه عبارت دی.

برائت الذمه :

څلورمه ماده :

د جزائي دعوي داقامه کولو له پيل څخه د جرمي مسؤليت تر تثبیت پورې چې شخص د محکمې په وروستي حکم محکوم علیه بلل کېږي بیگناه گنبل کېږي. که چېرې فیصله د شخص د بشري حقوقو د سلب یا محدودیت باعث کېږي، باید پر هغو قانوني دلایلو بناء وي چې د حقیقت په کشف پورې محدود وي.

مظنون او تورن :

پنځمه ماده :

(۱) شخص هغه وخت مظنون گنبل کېږي چې د تحقیق په هره مرحله کې، دجرم ارتکاب هغه ته نسبت ورکول شي.

(۲) شخص هغه وخت تورن گنبل کېږي چې د خائنوال لخوا د نهه دېرشمې مادې د (۴) فقرې د حکم مطابق د هغه پر ضد دعوي اقامه شوې وي.

رسمي جریده

(۸)

(۳) شخص تا زمانی متهم باقی
میمانند که :

- محکمه به برائت وی حکم نه نموده
باشد .

- به اساس فیصله نهائی محکمه محکوم
علیه قرار نگرفته باشد .

(۴) اشخاص مظنون و متهم تحت
هیچگونه فشار روحی و یا جسمی قرار
گرفته نمیتوانند .

(۵) اظهارات مظنون و متهم در فضای
کاملاً آزاد اخذ میگردد .

(۶) مظنون و متهم حق دارد سکوت
اختیار نموده از اظهار هرگونه بیان
امتناع ورزد، گرچه توسط پولیس یا
مقامات قضائی تحت باز پرس
قرار گیرد .

(۷) پولیس، خارنوال و محکمه مکلف
اند معلومات واضح را در وقت گرفتاری
و قبل از استنطاق راجع به حق سکوت،
حق تعیین وکیل مدافع در تمام مراحل،
حق حضور در هنگام تفتیش، مقررات
شناسائی مجرمین از طریق صف
کشیدن، معاینات توسط اهل خبره و

(۳) شخص تر هغه وخته پورې تورن پاتې
کېږي چې :

- محکمې دهغه په برائت حکم نه وي
کړی .

- دمحکمې د وروستي حکم پر اساس
محکوم عليه گڼل شوی نه وي .

(۴) مظنون او تورن اشخاص تر هېڅ
ډول روحي او جسمي فشار لاندې نیول
کېدلی نه شي .

(۵) دمظنون او تورن اظهارات په بشپړه
آزاده فضا کې اخیستل کېږي .

(۶) مظنون او تورن حق لري چې
سکوت اختیار کړي او د هر ډول بیان له
اظهارولو څخه ډډه وکړي، اگر چې د
پولیسو یا قضائي مقاماتو تر پوښتنې
لاندې راشي .

(۷) پولیس، خارنوال او محکمه مکلف
دي چې مظنون او تورن ته د نیول کېدو
په وخت کې او له استنطاق دمخه د سکوت د
حق، په ټولو مراحلو کې د مدافع وکیل د
ټاکلو د حق، د تفتیش په وخت کې د
حاضرېدو د حق، د صف درېدو له لارې
دمجرمینو د پېژندنې مقررات، د

رسمي جریده

(۹)

محاکمه برای مظنون و متهم
ارائه نمایند.

(۸) اصطلاح "مظنون" و "متهم" در
برگیرنده تعریف وکیل مدافع شان
نیز میباشد.

مدت گرفتاری مؤقت :

ماده ششم :

(۱) مدت توقیف مؤقت بعد از گرفتاری
در جریان تحقیق طبق حکم ماده (۳۶)
تعیین میگردد.

(۲) محکمه ابتدائیه میتواند در جریان
محاکمه مدت توقیف را برای دو ماه
اضافی تمدید نماید.

محکمه مرافعه میتواند در جریان محاکمه
این مدت را برای دو ماه دیگر تمدید
نماید.

ستره محکمه در جریان محاکمه
صلاحیت دارد این مدت را برای پنج ماه
دیگر تمدید نماید.

(۳) هرگاه میعاد تمدید مندرج فقره (۲)
این ماده در جریان محاکمه منقضی شود،
شخص توقیف شده از حبس
رها میگردد.

اهل خبره به واسطه دکتسو (معایناتو) او
محاکمه به هکله خرگند معلومات ورکری.

(۸) د"مظنون" او "تورن" اصطلاح
دهغوی دمدافع وکیل په تعریف کې هم
شامل وي.

دموقتی نیونی موده :

شپږمه ماده :

(۱) له نیونی وروسته د تحقیق په بهیر
کې د مؤقت توقیف موده د (۳۶) مادې
د حکم مطابق ټاکل کېږي.

(۲) ابتدائیه محکمه کولی شي د
محاکمه په وخت کې دتوقیف موده د
دوو زیاتو میاشتو لپاره تمدید کړي.

مرافعه محکمه کولی شي د محاکمه په
وخت کې دغه موده د نورو دوو
میاشتو لپاره تمدید کړي.

ستره محکمه د محاکمه په وخت کې
واک لري چې دغه موده دنورو پنځو
میاشتو لپاره تمدید کړي.

(۳) که چېرې ددې مادې په (۲) فقره
کې د تمدید موده دمحاکمه په بهیر کې
منقضی شي، توقیف شوی شخص له
حبس څخه خلاصېږي.

رسمي جریده

(۱۰)

دسندونو او دلايلو قانونيت :

اوومه ماده :

هغه دلايل اوشواهد چې د قانون د حکمونو له په پام کې نيولو پرته راټول شوي وي، د اعتبار وړ نه دي، محکمه نه شي کولی دهغو په استناد حکم وکړي.

وروستنی فيصله :

اتمه ماده :

(۱) دابتدائيه محکمې فيصله هغه وخت وروستنی او واجب التنفيذ گڼل کېږي چې په ټاکل شوې موده کې ئې په مرافعه غوښتنې اقدام نه وي شوی.

(۲) دمرافعه محکمې فيصله هغه وخت وروستنی او واجب التنفيذ گڼل کېږي چې په ټاکل شوې موده کې ئې د فرجام غوښتنې غوښتلیک سترې محکمې ته نه وي سپارل شوی.

(۳) دسترې محکمې فيصلې قطعي او واجب التنفيذ دي.

(۴) ابتدائيه څارنوال وروستنی فيصلې تطبيقوي، په دې منظور، مرافعه محکمه او ستره محکمه، نيول شوې فيصلې له اسنادو او ضبط شوو شيانو سره بېرته

قانونيت اسناد و دلايل :

ماده هفتم :

دلايل و شواهدیکه بدون رعایت احکام قانون جمع آوری شده باشد، فاقد اعتبار بوده، محکمه نمیتواند مستند به آن حکم نماید.

فيصله نهائی :

ماده هشتم :

(۱) فيصله محکمه ابتدائيه زمانی نهائی و واجب التنفيذ محسوب میشود که در مدت تعیین شده به مرافعه خواهی آن اقدام نشده باشد.

(۲) فيصله محکمه مرافعه زمانی نهائی و واجب التنفيذ محسوب میگردد که در مدت تعیین شده درخواست فرجام خواهی به ستره محکمه تسلیم داده نشده باشد.

(۳) فيصله های ستره محکمه قطعی و واجب التنفيذ میباشد.

(۴) څارنوال ابتدائيه فيصله های نهائی را در معرض تطبيق قرار میدهد، به این منظور محکمه مرافعه و ستره محکمه فيصله اتخاذ شده را با اسناد و اشیای

رسمي جریده

(۱۱)

ضبط شده دوباره به څارنوالی ابتدائیه ارسال مینماید.

تزویر:

ماده نهم:

(۱) در تمام مراحل تحقیق یا محاکمه مظنون، متهم یا مجنی علیه میتوانند علیه سند تزویری ایکه در میان دلایل اثباتیه گنجاینده شده است، اعتراض نمایند.

(۲) اعتراض نامه در مراحل تحقیق یا محاکمه به څارنوال و یا قاضی بی در پی ارائه میگردد.

(۳) در صورتیکه اعتراض نامه حین تحقیق به څارنوال مربوط سپرده شده باشد، څارنوال مکلف است که اعتراض نامه تزویر را به محکمه ذیصلاح ارائه نماید.

(۴) هرگاه څارنوال و یا محکمه اعتراضنامه مبنی بر تزویر سند را وارد بدانند، اجراءات به تعویق انداخته میشود، در این صورت تحقیق مبنی بر تزویر توسط عین څارنوال یا څارنوال با صلاحیت دیگر آغاز میگردد.

ابتدائیه څارنوالی
ته لېري.

تزویر:

نهمه ماده:

(۱) د تحقیق یا محاکمې په ټولو پړاوونو کې مظنون، تورن یا مجني عليه کولی شي، دهغه تزویري سند په وړاندې چې د اثباتیه دلایلو په منځ کې ځای کړل شوی دی، اعتراض وکړي.

(۲) د تحقیق یا محاکمې په پړاوونو کې اعتراض لیک، څارنوال او یا قاضي ته پرله پسې وړاندې کېږي.

(۳) په هغه صورت کې چې اعتراض لیک د تحقیق په وخت کې مربوط څارنوال ته سپارل شوی وي، څارنوال مکلف دی چې د تزویر اعتراض لیک واکمني محکمه ته وړاندې کړي.

(۴) که چېرې څارنوال یا محکمه د سند د تزویر په اړه اعتراض لیک وارد وپولي، اجراءات معطلېږي، په دې صورت کې د تزویر په اړه تحقیق د عین څارنوال یا بل واکمن څارنوال په واسطه پیل کېږي.

رسمي جریده

(۱۲)

(۵) در صورتیکه قضیه تزویر از طرف محکمه ذیصلاح رسیدگی و حکم نهائی در زمینه صادر گردیده باشد، جریان تحقیق و محاکمه مجدداً آغاز میگردد.

(۶) در صورتیکه تزویر ادعا شده ثابت نگردد، اسناد بعد از فیصله نهائی محکمه به خارنوالی مربوط مسترد میگردد تا در حدود صلاحیت خویش در مورد تصمیم اتخاذ نماید.

(۷) هرگاه ادعای مظنون یا متهم، توسط خارنوال و محکمه رد گردد، در این صورت ادعا کننده طبق احکام قانون مجازات میگردد.

امتناع خارنوال :

ماده دهم :

(۱) خارنوال ابتدائیه در صورت موجودیت دلایل موجه میتواند از خارنوال مافوق تقاضا نماید تا وی را از اجرای تحقیق در قضیه مشخص معذور بدارد.

(۵) که چهری د تزویر قضیه د واکمنی محکمی لخوا تر غور لاندی نیول شوې وي او پدې هکله وروستی حکم صادر شوی وي، د تحقیق او محاکمی بهر له سره پیل کېږي.

(۶) که چهری ادعا شوی تزویر ثابت نه شي، سندونه وروسته د محکمی له وروستی فیصلی څخه مربوطې خارنوالی ته مستردېږي ترڅو په هکله یې د خپل واک په حدودو کې تصمیم ونیسي.

(۷) که چهری د مظنون یا متهم ادعا، د خارنوال یا محکمی پواسطه رد شي، په دې صورت کې ادعا کوونکی، د قانون د حکمونو مطابق مجازات کېږي.

د خارنوال امتناع :

لسمه ماده :

(۱) ابتدائیه خارنوال د موجه دلایلو موجودیت په صورت کې کولی شي، له مافوق خارنوال څخه غوښتنه وکړي تر څو هغه د خانګړې قضیې د تحقیق له اجراء کولو څخه معذور وګڼي.

رسمي جریده

(۱۳)

(۲) مظنون حق دارد با ارائه دلایل موجه که در فقره اول این ماده ذکر شده، علیه خارنوال ابتدائیه که تحقیق را به عهده دارد، اعتراض و رد وی را از خارنوال مافوق تقاضا نماید.

(۳) در صورتیکه دلایل ارائه شده خارنوال ابتدائیه یا مظنون مورد تائید خارنوال مافوق قرار گیرد، خارنوال دیگری را عوض وی توظیف نموده و یا خود وی به شکایت متهم رسیدگی مینماید.

امتناع قاضی :

ماده یازدهم :

(۱) قاضی نمیتواند تحت شرایط ذیل به قضیه رسیدگی نماید :

۱- در صورتیکه جرم ارتکاب شده علیه قاضی و یا خویشاوندان وی صورت گرفته باشد.

۲- در صورتیکه قاضی به صفت مامور ضبط قضائی، خارنوال، شاهد و یا اهل خبره در آن قضیه دخالت کرده باشد.

(۲) مظنون حق لری د موجه دلایلو په وړاندې کولو سره چې ددې مادې په لومړۍ فقره کې ذکر شوي د ابتدائیه خارنوال بر علیه چې تحقیق په غاړه لري، اعتراض وکړي او دهغه رد له مافوق خارنوال څخه وغواړي.

(۳) په هغه صورت کې چې د ابتدائیه خارنوال یا مظنون وړاندې شوي دلایل د مافوق خارنوال د تائید وړ وگرځي، د هغه په عوض بل خارنوال توظیفوي او یا پخپله د تورن شکایت ترغور لاندې نیسي.

دقاضي امتناع :

یوو لسمه ماده :

(۱) قاضي نه شي کولی تر دغو شرایطو لاندې قضیه ترغورلاندې ونیسي :

۱- په هغه صورت کې چې ارتکاب شوی جرم د قاضي یا دهغه د خپلوانو بر علیه تر سره شوی وي.

۲- په هغه صورت کې چې قاضي د قضائي ضبط دمامور، خارنوال، شاهد یا اهل خبره په صفت په هغه قضیه کې دخالت کړی وي.

رسمي جریده

(۱۴)

۲- در صورتیکه قاضی به صفت وکیل مدافع شخص متهم ایفای وظیفه نموده باشد.

(۲) در صورت موجودیت شرایط مندرج فقره (۱) این ماده قاضی مکلف است موضوع امتناع خود را به اطلاع رئیس محکمه مرافعه برساند.

(۳) هرگاه شرایط مندرج فقره (۱) این ماده متوجه تمام اعضای محکمه باشد، موضوع امتناع آنها به سمع رئیس محکمه مرافعه رسانیده میشود.

(۴) هرگاه شرایط مندرج فقره (۱) این ماده صرف متوجه رئیس محکمه باشد، وی مکلف است که موضوع امتناع را به سمع رئیس محکمه فوقانی برساند.

(۵) رئیس محکمه فوقانی درخواست امتناع قاضی را بعد از علم آوری قبول یا رد مینماید. تصمیم رئیس محکمه در این مورد نهائی میباشد.

۳- به هغه صورت که قاضی د تورن شخص د مدافع وکیل په توگه دنده تر سره کړې وي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې ددرج شوو شرایطو د موجودیت په صورت کې، قاضی مکلف دی چې دخپلې امتناع موضوع د مرافعه محکمې د رئیس په خبرتیا ورسوي.

(۳) که چېرې ددې مادې په لومړۍ فقره کې درج شوي شرایط د محکمې ټولو غړو ته متوجه وي، دهغود امتناع موضوع د مرافعه محکمې درئیس په خبرتیا رسول کېږي.

(۴) که چېرې ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي شرایط یوازې د محکمې رئیس ته متوجه وي، هغه مکلف دی چې د امتناع موضوع د پورتنۍ محکمې د رئیس په خبرتیا ورسوي.

(۵) د پورتنۍ محکمې رئیس د قاضی د امتناع غوښتنلیک وروسته له علم راوستلو څخه قبلوي یا یې رد وي، پدې هکله د محکمې د رئیس تصمیم وروستنی دی.

رسمي جریده

(۱۵)

(۶) هرگاه رئیس محکمه فوقانی درخواست امتناع قاضی یا رئیس محکمه را بپذیرد، در این صورت قاضی دیگری را غرض رسیدگی قضیه تعیین و توظیف مینماید.

(۷) اجراءات دوسیه تا زمانیکه حکم نهائی رئیس محکمه فوقانی صادر گردد به تعویق انداخته میشود.

سلب صلاحیت قضائی:

ماده دوازدهم:

(۱) متهم یا خائرنوال حق دارد، درخواست سلب صلاحیت قاضی یا رئیس محکمه را به اساس یکی از دلایل مندرج فقره (۱) ماده یازدهم ارائه نماید.

درخواست به رئیس محکمه مندرج فقره های (۲، ۳ و ۴) ماده یازدهم ارائه میگردد. رئیس محکمه میتواند درخواست را رد یا قبول نماید.

(۲) در صورت اتخاذ تصمیم در مورد سلب صلاحیت، رئیس محکمه مربوط عوض قاضی یا رئیس که از وی

(۶) که جبری د پورتنی محکمې رئیس دقاضي یا دمحمکې د رئیس د امتناع غوښتلیک ومني، پدې صورت کې دغورکولو لپاره بل قاضي ټاکي او توظیفوي يي.

(۷) تر هغه وخته پورې چې د پورتنی محکمې د رئیس وروستی حکم صادر شي، اجراءات خنډول کېږي.

دقضائي واک سلبول:

دوولسمه ماده:

(۱) تورن یا خائرنوال حق لري چې د قاضي یا د محکمې د رئیس د واک سلبول ديوولسمې مادې په (۱) فقره کې ددرج شوو دليلونو پر اساس وړاندې کړي.

غوښتلیک د يوولسمې مادې په (۲، ۳ او ۴) فقرو کې درج، دمحمکې رئیس ته وړاندې کېږي، دمحمکې رئیس کولی شي غوښتلیک رد کړي یا يې ومني.

(۲) د واک دسلب په هکله د تصمیم د نیولو په صورت کې، د مربوطې محکمې رئیس، دهمغه قاضي یا رئیس په عوض چې

رسمي جریده

(۱۶)

سلب صلاحیت بعمل آمده قاضی دیگری را تعیین و توظیف میدارد. تصمیم رئیس محکمه قابل اعتراض نمی باشد در این حالت اجراءات جزائی تا زمان تصمیم نهائی رئیس محکمه به تعویق انداخته میشود.

تعریف جرم مشهود :

ماده سیزدهم :

(۱) جرم در زمان ارتکاب آن مشهود پنداشته میشود.

(۲) مرتکب جرم مشهود شخصی است که حین ارتکاب جرم طور بالفعل گرفتار شود.

(۳) در مواردیکه مرتکب بعد از ارتکاب جرم فرار نماید و بلافاصله توسط پولیس، شخص متضرر و یا اشخاص دیگر تحت تعقیب قرار گیرد، این حالت نیز مشهود تلقی میگردد.

تفریق و یکجا سازی قضایا :

ماده چهاردهم :

(۱) خرنوال ابتدائیه یا محکمه میتواند

واک بی سلب شوی دی، بل قاضی تاکی او توظیفوی بی. دمحمی درنئیس تصمیم د اعتراض وړ ندی، پدې حالت کې جزائی اجراءات د محکمې د رئیس د وروستني تصمیم تر وخته پورې ځنلول کېږي.

دمشهور جرم تعریف :

دیارلسمه ماده :

(۱) جرم د ارتکاب په وخت کې مشهود گنل کېږي.

(۲) دمشهود جرم مرتکب هغه شخص دی چې د جرم د ارتکاب په وخت کې په بالفعل ډول و نیول شي.

(۳) په هغو مواردو کې چې مرتکب، د جرم له ارتکاب وروسته وتبتي او بلافاصله د پولیسو، زیانمن شوي شخص او یا نورو اشخاصو له خوا تر تعقیب لاندې و نیول شي، دغه حالت هم مشهود گنل کېږي.

دقضیو بېلول او یو ځای کول :

څوارلسمه ماده :

(۱) ابتدائیه څارنوال یا محکمه کولی

رسمي جریده

(۱۷)

در حالات ذیل قضایای مختلف را باهم یکجا سازد:

۱- در صورتیکه مظنون یا متهم مرتکب جرائم متعدد شده باشد.

۲- در صورتیکه تحقیقات یا محاکمه های مختلف در رابطه با مرتکبین عین جرم صورت گرفته باشد.

۳- در صورتیکه عین شواهد به جرائم مختلف ارتباط داشته باشد.

(۲) خارنوال ابتدائیه و محکمه میتواند در حالات ذیل قضایای مختلف را از هم تفریق و تفکیک نماید:

۱- در صورتیکه در رسیدگی قضایا تسریع بعمل آید.

۲- در حالیکه ارتکاب جرم توسط بزرگسالان و اطفال صورت گرفته باشد.

ابطال اجراءات جزائی و عواقب آن:

ماده پانزدهم:

(۱) اجراءات جزائی در حالات ذیل باطل شمرده میشود حتی بدون ارائه درخواست به قاضی:

شی په لاندې حالاتو کې مختلفې قضیې یو ځای کړي:

۱- په هغه صورت کې چې مظنون یا تورن د زیات شمېر جرمونو مرتکب شوی وي.

۲- په هغه صورت کې چې مختلف تحقیقات یا محاکمې دعین جرم د مرتکب په اړه تر سره شوې وي.

۳- په هغه صورت کې چې عین شواهد په مختلفو جرمونو پورې اړه ولري.

(۲) ابتدائیه خارنوال او محکمه کولی شي په لاندې حالاتو کې مختلفې قضیې یو له بل څخه جلا کړي.

۱- په هغه صورت کې چې د قضیو په غورکولو کې چټکوالی (سرعت) راشي.

۲- په هغه صورت کې چې د جرم ارتکاب د لویانو او کوچنیانو لخوا تر سره شوی وي.

د جزائی اجراءاتو ابطال او دهغه عواقب:

پنځلسمه ماده:

(۱) جزائی اجراءات په لاندې حالاتو کې باطل گڼل کېږي حتی قاضي ته د غوښتنلیک له وړاندې کولو پرته:

رسمي جریده

(۱۸)

۱- شخصیکه به حیث څارنوال یا قاضی ایفای وظیفه مینماید، فاقد اهلیت قانونی باشد.

۲- در صورتیکه اجراءات در غیاب څارنوال صورت گرفته باشد و حضور څارنوال در اجراءات طبق قانون حتمی باشد.

عدم اعتبار اجراءات و عواقب آن :

ماده شانزدهم :

(۱) هرگونه تخلفات اجرائی متفاوت از احکام مندرج ماده پانزدهم در صورتی فاقد اعتبار شناخته میشود که اشخاص ذیل داخل به آن اعتراض نمایند.

(۲) هرگاه اعتراض حین تحقیق و یا در جریان محاکمه مطرح گردد، محکمه ذیصلاح میتواند در مورد تجدید نظر اجراءات، تصمیم اتخاذ نماید.

(۳) اعتراض در هر قضیه به محکمه مرافعه و یا ستره محکمه تقدیم شده میتواند.

(۴) محکمه مرافعه و یا ستره محکمه

۱- هغه شخص چې د څارنوال یا قاضی په توګه دنده تر سره کوي د قانوني اهلیت لرونکی نه وي.

۲- په هغه صورت کې چې اجراءات د څارنوال په غیاب کې تر سره شوي وي او د څارنوال حضور د قانون مطابق حتمي وي.

د اجراءاتو بې اعتباره کېدل او د هغو عواقب:

شپاړسمه ماده :

(۱) په پنځلسمه ماده کې له درج شويو حکمونو څخه هر ډول متفاوتې اجرائي سرغړونې په هغه صورت کې بې اعتباره ګڼل کېږي چې ذید خل اشخاص پر هغه باندې اعتراض وکړي.

(۲) که چېرې اعتراض د تحقیق په وخت یا د محکمې په بهیر کې مطرح شي، واکمنه محکمه کولی شي د اجراءاتو د بیا کتنې په هکله تصمیم ونیسي.

(۳) پرهره قضیه باندې اعتراض مرافعه محکمې یا سترې محکمې ته وړاندې کېدلی شي.

(۴) مرافعه محکمه یا ستره محکمه د

رسمي جریده

(۱۹)

بی اعتبار بودن اجراءات را زمانی اعلام میکند که متیقن گردد، تخلفات اجرائی باعث انحراف در وقت تصمیم گیری دوسیه گردیده است.

مقررات عمومی برای آگاهی :

ماده هفدهم :

(۱) مکتوب های جلب و آگاهی توسط مامور ضبط قضائی ترتیب گردیده، به مراجع مربوط ابلاغ میگردد و از نتیجه اجراءات به اداره تقاضا کننده گزارش داده میشود.

(۲) مکتوب های جلب و آگاهی باید به آدرس محل سکونت شخص مورد نظر، راساً برای خودش یا اقارب بالغ و ی یا شخصی که در عین خانه زندگی میکند، داده شود. در صورتیکه تحویلی مکتوبهای جلب و آگاهی ممکن نباشد، مکتوب های جلب و آگاهی به آدرس مذکور تحویل داده میشود.

(۳) هرگاه شخص تحت توقیف قرار داشته باشد، مکتوب جلب و آگاهی از طریق آمر محبس به وی سپرده میشود.

اجراءاتو بی اعتباروالی هغه وخت اعلاموي چي يقين يې راشي چي اجرائي سرغړونې ددوسيې د تصميم نيولو په وخت کې د انحراف باعث گرځېدلې دي.

دخبرتيا لپاره عمومي مقررات :

اوولسمه ماده :

(۱) د جلب او خبرتيا ليکونه د قضائي ضبط د مامور لخوا ترتيب او مربوطو مراجعو ته ابلاغېږي او د اجراءاتو له نېټې څخه غوښتونکي ادارې ته رپوټ ورکول کېږي.

(۲) د جلب او خبرتيا ليکونه د نظر وړ شخص د اوسېدو د ځای په پټه، راساً پنخپله وده ته يا دهغه بالغو خپلوانو يا هغه شخص ته چې په عين کور کې ژوند کوي، ورکول کېږي. که چېرې د جلب او خبرتيا د ليکونو تحویلول ممکن نه وي، د جلب او خبرتيا ليکونه د نوموړي په پټه تحویلېږي.

(۳) که چېرې شخص تر توقیف لاندې وي، د جلب او خبرتيا ليک دمحبس د آمر له لارې هغه ته سپارل کېږي.

رسمي جریده

(۲۰)

(۴) هرگاه دریافت آدرس مسکونی شخص مورد نظر امکان پذیر نباشد، مامور ضبط قضائی مکلف است تحقیقات دقیق را غرض کشف محل سکونت و یا محل کار شخص مورد نظر انجام دهد در صورت عدم نتیجه این گونه تحقیقات، مامور ضبط قضائی مکلف است مکاتیب را به مرجع اداری که آخرین محل سکونت شخص مورد نظر تلقی می‌گردد، تحویل نماید.

فصل دوم

احکام عمومی برای مظنون و متهم

وکیل مدافع:

ماده هجدهم:

(۱) مساعدت های حقوقی برای مظنون و متهم توسط اشخاص مسلکی صورت میگیرد.

(۲) اسم و شهرت و کلاهی قانونی که دارای دیپلوم پوهنخی های شرعیات یا حقوق باشند ضمن لست جداگانه در وزارت عدلیه تهیه می‌گردد.

(۴) که چهری د نظر وړ شخص د اوسېدنې د پټې پیدا کول ممکن نه وي، دقضائي ضبط مامور مکلف دی چې د نظر وړ شخص د اوسېدنې د ځای یا د کار د ځای د کشف لپاره دقیق تحقیقات تر سره کړي، ددغه ډول تحقیقاتو د نتیجې د نه ورکولو په صورت کې دقضائي ضبط مامور مکلف دی چې لیکونه هغې ادارې ته چې د نظر وړ شخص د اوسېدنې وروستی ځای گڼل کېږي، تحویل کړي.

دوه یم فصل

مظنون او تورن ته عمومی حکمونه

مدافع وکیل:

اتلسمه ماده:

(۱) د مظنون او تورن لپاره حقوقي مرستې د مسلکي اشخاصو لخوا ترسره کېږي.

(۲) دقانوني وکیلانو نوم او پېژندگلوې چې د شرعیاتو یا حقوقو د پوهنخی د دیپلوم لرونکي وي د جلا لست په ترڅ کې د عدلیې په وزارت کې برابرېږي.

رسمي جریده

(۲۱)

(۳) مظنون و متهم در همه حالات توسط وکیل مدافع منتخب شان مساعدت میشوند.

مساعدت حقوقی :

ماده نهم :

(۱) هرگاه مظنون و یا متهم توانائی مالی استخدام وکیل مدافع را نداشته باشد، برای آنها وکیل مدافع رایگان تحت شرایط ذیل تعیین میگردد :

۱- خارنوال تحقیق یا محکمه مربوط به اساس درخواست مظنون یا متهم، وکیل مدافع را از میان لست وکلای قانونی برای شخص بی بضاعت تعیین مینماید.

۲- شخصیکه وکیل مدافع رایگان برای وی تعیین میگردد، در صورت عدم رضایت حق دارد از قبول وکیل مدافع منتخبه ابا و ورزیده و شخصاً از خود دفاع نماید.

۳- حق الزحمه وکیل مدافع منتخبه از بودجه دولت تمویل و اندازه آن توسط سند تقنینی مربوط تعیین میگردد.

(۳) مظنون او تورن ته په ټولو حالاتو کې د هغوی د منتخب مدافع وکیل پواسطه مرسته کېږي.

حقوقی مرسته :

نولسمه ماده :

(۱) که چېرې مظنون یا تورن د مدافع وکیل د استخدام مالي قدرت ونه لري، دهغوی لپاره وړ یا مدافع وکیل تر دغو شرایطو لاندې ټاکل کېږي :

۱- د تحقیق خارنوال یا اړونده محکمه د مظنون یا تورن د غوښتنې پر اساس د مدافع وکیلانو د لست له منځ څخه یې بضاعته شخص ته مدافع وکیل ټاکي.

۲- هغه شخص چې وړ یا مدافع وکیل ورته ټاکل کېږي درضایت نه لرلو په صورت کې حق لري چې د ټاکل شوي مدافع وکیل له منلو څخه ډډه وکړي او شخصاً له ځان څخه دفاع وکړي.

۳- د ټاکل شوي مدافع وکیل د حق الزحمې اندازه د دولت له بودجې څخه تمویلېږي او اندازه یې د جلاتقنیني سند په واسطه ټاکل کېږي.

رسمي جریده

(۲۲)

ژباړونکي (ترجمان)

ترجمان :

شلمه ماده :

ماده بیستم:

که چېرې مظنون یا تورن د تحقیقاتو یا محاکمې له استفادې وړ ژبې سره آشنائي ونه لري یا کونې یا گنگ یا کونې او گنگ وي، د هغوی لپاره ترجمان ټاکل کېږي، ترڅو له هغه جرم او ادعا څخه چې ورباندې شوې ده خبر شي او همدا رنگه د استنطاق او مقابلي په بهیر کې له هغوی سره مرسته وکړي.

در صورتیکه مظنون یا متهم به زبان مورد استفاده در تحقیقات و یا محاکمه آشنائي نداشته یا کر یا گنگ ویا کر و گنگ باشد، برای شان ترجمان تعیین میگردد تا آنها از جرم و ادعائیکه بالای شان صورت گرفته آگاهی حاصل نمایند و همچنان در جریان استنطاق و مقابله به آنها کمک نماید.

درییم فصل

فصل سوم

د جرمونو راپور او د څارنوال نقش

راپور جرایم و نقش څارنوال

دجرمونو راپور :

راپور جرایم :

یوویشتمه ماده :

ماده بیست و یکم :

(۱) د پولیسو موظفین مکلف دي چې د هر ډول جرم د پېښېدو په صورت کې حد اکثر د (۲۴) ساعتونو په موده کې ابتدائیه څارنوال ته راپور ورکړي.

(۱) موظفین پولیس مکلف اند در صورت اطلاع از وقوع هر نوع جرم حد اکثر در مدت (۲۴) ساعت به څارنوال ابتدائیه راپور دهند.

(۲) دولتي کارکوونکي مکلف دي د دندې د اجراء په وخت کې د هر ډول جرم له ارتکاب څخه چې خبرېږي،

(۲) کارکنان دولتي مکلف اند از ارتکاب هر نوع جرم که حین اجرای

رسمي جریده

(۲۳)

وظیفه مطلع میشوند، به څارنوال ابتدائیه راپور دهند.

(۳) اشخاص عادی مکلف اند صرف از وقوع جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی کشور برای مامورین ضبط قضائی یا څارنوال ابتدائیه اطلاع دهند.

تحریک دعوی جزائی :

ماده بیست و دوم :

(۱) څارنوال ابتدائیه مکلف است در صورت آگاهی یا دریافت راپور از وقوع جرایم در حوزه تحت صلاحیت خویش به تحریک دعوی جزائی جهت تعقیب تمام جرایم آغاز نماید، مگر اینکه قانون صراحتاً طور دیگری حکم نموده باشد.

(۲) ترک و متوقف ساختن دعوای جزائی و تعطیل سیر آن از طرف څارنوال جواز ندارد، مگر در احوالیکه قانون تصریح کرده باشد.

تحقیقات :

ماده بیست و سوم :

(۱) څارنوال ابتدائیه فعالیت های

ابتدائیه څارنوال ته راپور ورکړي.

(۳) عادي اشخاص مکلف دي چې يوازې د کورني او بهرني امنیت پر ضد د جرمونو پېښېدل د قضائي ضبط مامورينو يا ابتدائيه څارنوال ته خبرورکړي.

د جزائي دعوي تحریک :

دوه ويشتمه ماده :

(۱) ابتدائيه څارنوال مکلف دی چې دخپل واک تر حوزې لاندې د جرمونو له پېښېدو څخه د خبرېدو يا د راپور ترلاسه کولو په صورت کې د ټولو جرمونو د تعقیب په خاطر د جزائي دعوي په تحریک کولو پيل وکړي، مگر داچې قانون صراحتاً بل ډول حکم کړی وي.

(۲) د جزائي دعوي پرېښودل يا درول (متوقف کول) او دهغه د بهير ځنډول د څارنوال لخوا جواز نه لري، مگر په هغو حالاتو کې چې قانون تصریح کړي وي.

تحقیقات :

درويشتمه ماده :

(۱) ابتدائيه څارنوال تحقيقاتي فعاليتونه

رسمي جریده

(۲۴)

تحقیقاتی را شخصاً یا به کمک مامورین ضبط قضائی انجام میدهد .

(۲) هدف اصلی از تحقیق جنائی عبارت از کشف حقایق میباشد . خرنوال ابتدائیه به منظور دست یافتن به این هدف حالات ذیل را در نظر میگیرد :

۱- ارزیابی همه جوانب و شواهد قضیه .

۲- آگاهی از ارتکاب جرم و یا عدم آن .

۳- کشف شخص و یا اشخاص مسؤل .

(۳) خرنوال حین انجام تحقیقات مکلف است دلایل اثباتیه یا تبرئه کننده جرم را علی السویه ارزیابی نموده، منافع اشخاص متضرر را در نظر بگیرد .

احاله تحقیق :

ماده بیست و چهارم :

(۱) هرگاه در جریان تحقیق ثابت گردد که صلاحیت رسیدگی به قضیه، مربوط ولسوالی دیگر میباشد، خرنوال ابتدائیه قضیه را به آن ولسوالی احاله مینماید .

شخصاً یا د قضایی ضبط د مامورینو په مرسته تر سره کوي .

(۲) له جنائي تحقیق څخه اصلي هدف د حقایقو کشفول دي . ابتدائیه خرنوال ددغه هدف د ترلاسه کولو په منظور لاندې حالات په نظر کې نیسي :

۱- د قضیې د ټولو اړخونو او شواهدو ارزیابی کول .

۲- د جرم له ارتکاب یا نه ارتکاب څخه خبرېدل .

۳- د مسؤل شخص یا اشخاصو کشفول .

(۳) خرنوال د تحقیقاتو د سرته رسولو په وخت کې مکلف دی چې د جرم اثباتیه یا تبرئه کوونکي دلایل په مساوي توګه ارزیابی کړي او دزیانمنو اشخاصو ګټې په نظر کې ونیسي .

دتحقیق احاله :

څلېرېشتمه ماده :

(۱) که چېرې د تحقیق په بهیر کې ثابت شي چې دقضیې د غور کولو واک د بلې ولسوالی مربوط دی، ابتدائیه خرنوال قضیه هماغې ولسوالی ته احاله کوي .

رسمي جریده

(۲۵)

(۲) هرگاه مظنون ادعا نماید که صلاحیت رسیدگی به قضیه، مربوط به ځارنوال ابتدائیه محل دیگر میباشد، وی میتواند در خواست احاله را به ځارنوال تحقیق کننده تقدیم نماید.

(۳) هرگاه ځارنوال تحقیق کننده از احاله دوسیه امتناع ورزد، مظنون میتواند به ځارنوالی فوقانی شکایت نماید. تصمیم ځارنوال فوقانی در زمینه نهائی میباشد.

فصل چهارم

صلاحیت محاکم

صلاحیت رسیدگی جرایم :

ماده بیست و پنجم :

محکمه ولسوالی صلاحیت رسیدگی جرایم قباحت، جنحه و جنایت را مطابق احکام قانون دارا میباشد.

صلاحیت حوزوی :

ماده بیست و ششم :

(۱) شاخص صلاحیت حوزوی محکمه محلی است که جرم در محدوده جغرافیائی آن واقع شده باشد.

(۲) که چهرې مظنون ادعا وکړي چې دقضیې د غورکولو واک د بلې سیمې په ابتدائیه ځارنوال پورې مربوط دی، هغه کولی شي داحالی غوښتنلیک تحقیق کوونکي ځارنوال ته وړاندې کړي.

(۳) که چهرې تحقیق کوونکي ځارنوال د دوسیې له احالی څخه ډډه وکړي مظنون کولی شي پورتنی ځارنوالی ته شکایت وکړي. پدې هکله د پورتنی ځارنوال تصمیم وروستی دی.

څلورم فصل

د محکمو واک

دجرمونو دغور کولو واک :

پنځه ویشتمه ماده :

د ولسوالی محکمه د قانون د حکمونو مطابق د قباحت، جنحې او جنایت د جرمونو د غور کولو واک لري.

حوزوي واک :

شپږویشتمه ماده :

(۱) د محکمې د حوزوي واک شاخص هغه سیمه ده چې جرم دهغې په جغرافیایي محدوده کې واقع شوی وي.

رسمي جریده

(۲۶)

(۲) در صورت قصد ارتکاب جرم، صلاحیت رسیدگی قضیه را محکمه ای دارد که آخرین عمل ارتکاب یافته به جرم در آن محل تکمیل شده باشد.

(۳) در صورت جرم استمراری یا متوالی صلاحیت رسیدگی قضیه به محکمه ای مربوط میشود که جرم استمراری یا متوالی در آن محل ادامه و ختم گردیده باشد.

(۴) هرگاه به متهم بیش از یک جرم نسبت داده شود، صلاحیت رسیدگی قضیه به محکمه ای مربوط میشود که شدیدترین جرم در آن محل واقع گردیده باشد.

(۵) هرگاه محکمه حین رسیدگی به قضیه ای که در آن چندین جرم ارتکاب گردیده باشد، تشخیص دهد که شدیدترین جرم در حوزۀ دیگری ارتکاب یافته، دوسیه را به آن محکمه احاله مینماید.

(۲) د جرم د ارتکاب د قصد په صورت کې، دقضیې د غور کولو واک هغه محکمه لري چې په جرم پورې مربوط وروستی ارتکاب شوی عمل په هغه ځای کې بشپړ شوی وي.

(۳) داستمراري يا متوالي جرم په صورت کې دقضیې د غور کولو واک په هغې محکمې پورې مربوط کېږي چې استمراري يا متوالي جرم په هغې سیمې کې دوام موندلی او ختم شوی وي.

(۴) که چېرې تورن ته له یوه څخه د زیات جرم نسبت ورکول شي، د قضیې د غور کولو واک په هغې محکمې پورې مربوط کېږي چې ډېر شدید جرم په هغې سیمې کې واقع شوی وي.

(۵) که چېرې محکمه د هغې قضیې د غور کولو په وخت کې چې پکې څو جرمونه ارتکاب شوي وي، تشخیص کړي چې ډېر شدید جرم په بله حوزه کې ارتکاب شوی دی، دوسیه هماغې محکمې ته احاله کوي.

رسمي جریده

(۲۷)

د واک تنازع

اووه ويشتمه ماده :

(۱) په هغه صورت کې چې تنازع د حوزوي واک پر اساس د دوو محکمو تر منځ چې په يوه ولايت کې موقعيت لري، رامنځ ته شي، قضيه د مرافعه محکمې د رئيس لخوا ترغورلاندې نيول کېږي.

(۲) که چېرې تنازع د دوو محکمو تر منځ په مختلفو ولايتونو کې وي، دوسيه دسترې محکمې لخوا ترغورلاندې نيول کېږي.

(۳) د حوزوي واک د تنازع حل او فصل د ذيد خلو محکمو د يوې يا د مربوط څارنوال د غوښتنې پر اساس صورت مومي.

(۴) د واک د تنازع په اړه د حل او فصل فيصله واکمنې محکمې ته اجازه کېږي.

پنځم فصل

عدلي پوليس او د هغو دندې او واکونه
د عدلي پوليسو کتگورۍ :

اته ويشتمه ماده :

(۱) د عدلي پوليسو افسران په لاندې

تنازع صلاحيت :

ماده بيست وهفتم :

(۱) در صورتیکه تنازع به اساس صلاحيت حوزوي ميان دو محکمه ايکه در یک ولايت موقعيت دارند، واقع گردد، قضيه توسط رئيس محکمه مرافعه مورد رسيدگي قرار ميگيرد .

(۲) هرگاه تنازع ميان دو محکمه در ولايات مختلف باشد، دوسيه توسط مستر محکمه مورد رسيدگي قرار ميگيرد .

(۳) حل و فصل تنازع صلاحيت حوزوي به اساس درخواست يکي از محاکم ذيدخل و يا څارنوال مربوط صورت ميگيرد .

(۴) فيصله مبنی بر حل و فصل تنازع صلاحيت به محکمه ذيصلاح احاله ميگردد .

فصل پنجم

پوليس عدلي وظيف و صلاحيت های آن
کتگورۍ پوليس عدلي :

ماده بيست و هشتم :

(۱) افسران پوليس عدلي شامل

رسمي جریده

(۲۸)

کتگوریو کې شامل دي :

۱- د عدلي پوليسو افسران چې د هېواد د پوليسو په عالي کدر کې قرار لري.

۲- عادي عدلي پوليس چې د عدلي پوليسو له افسرانو څخه په ښکته مقام کې واقع وي.

(۲) د عدلي پوليسو دندې او واکونه د خاصو تقينني سندونو د حکمونو مطابق د عامه خدمتونو نورو موظفينو ته سپارل کېدای شي.

د عدلي پوليسو نقش :

نهه ويشتمه ماده :

(۱) عدلي پوليس خپلې دندې د څارنوال په لارښوونه او دستور سرته رسوي.

(۲) عدلي پوليس د عدالت د تايمينولو په خاطر مکلف دي چې جرمونه کشف، شواهد او اثباتيه دلائل را ټول او مظنونين تعقيب کړي.

د عدلي پوليسو په واسطه نيول :

دېرشمه ماده :

(۱) عدلي پوليس کولی شي په خپل واک په لاندې حالاتو کې شخص ونيسي :

۱- د جنايت يا جنحي دجرم د ارتکاب په

کتگوريهای ذيل ميباشند :

۱- افسران پوليس عدلي که در کدر عالی پوليس کشور قرار دارند .

۲- پوليس عدلي عادی که در مقام پائينتراز افسران پوليس عدلي قرار دارند .

(۲) وظايف و صلاحيت های پوليس عدلي طبق احکام اسناد تقينني خاص به موظفين خدمات عامه ديگر محول شده ميتواند .

نقش پوليس عدلي :

ماده بیست ونهم :

(۱) پوليس عدلي وظايف خویش را به هدايت و دستور څارنوال ايفا مينمايد .

(۲) پوليس عدلي به منظور تايمين عدالت مکلف است جرايم را کشف، شواهد و دلائل اثباتيه را جمع آوری و مظنونين را تعقيب نمايد .

گرفتاری توسط پوليس عدلي :

ماده سی ام :

(۱) پوليس عدلي ميتواند به صلاحيت خود در حالات ذيل شخص را گرفتار نمايد :

۱- حين ارتکاب جرم جنايت يا

رسمي جریده

(۲۹)

جنحه ايکه جزای آن حبس متوسط باشد.

۲- شخصی که به حیث مرتکب جرم جنایت قلمداد شده و امکان غایب شدن او متصور باشد.

(۲) در سائر حالات، گرفتاری توسط پولیس عدلی به اساس دستور مقامات عدلی و قضائی با صلاحیت صورت میگیرد.

استنطاق توسط پولیس عدلی :

ماده سی و یکم :

(۱) پولیس عدلی بعد از گرفتاری شخص توسط خودش و تثبیت وی، دلایل گرفتاری را به وی ابلاغ و توضیح نماید، پولیس عدلی مکلف است حد اکثر در مدت (۲۴) ساعت در همان جرم به استنطاق و بازجویی مظنون اقدام نماید.

(۲) پولیس عدلی مکلف است بعد از انجام استنطاق راپور اجراءات خود را به خائنوال ابتدائیه مربوط ارسال و مظنون را غرض بازجویی و استنطاق

وخت کی چي جزاء يي متوسط حبس وي.

۲- هغه شخص چي د جنایت د جرم په ارتکاب قلمداد شوی او د غائبیدو امکان يي متصور وي.

(۲) په نورو حالاتو کې د پولیسو پواسطه نیول د واکمنو عدلي او قضائي مقاماتو د دستور په اساس صورت مومي.

د عدلي پولیسو په واسطه استنطاق :

یو دېرشمه ماده :

(۱) د عدلي پولیسو پواسطه د شخص د نیولو او دهغه له تثبیت وروسته د نیولو دلایل هغه ته ابلاغ او توضیح کوي، عدلي پولیس مکلف دی چې زیات نه زیات د (۲۴) ساعتونو په موده کې له مظنون څخه د هماغه جرم په استنطاق او گروېگني لاس پورې کړي.

(۲) عدلي پولیس مکلف دی چې د استنطاق له پای ته رسېدو وروسته د خپلو اجراءاتو راپور مربوط ابتدائیه خائنوال ته ولېږي او مظنون د نورې گروېگني او

رسمي جریده

(۳۰)

استنطاق لپاره هغه ته وسپاري.

بعدي به وي تسليم نمايد .

دقضائي ضبط د مامور عاجل اجراءات :

اجراءات عاجل مامور ضبط قضائي :

دوه دپرشمه ماده :

ماده سي و دوم :

(۱) د قضائي ضبط مامورين د جرم د ارتكاب په وخت كې او دموجه دليلونو د موجوديت په صورت كې د عاجلو اجراءاتو د تر سره كولو لپاره دهغو دليلونو دلاسته راوړلو په خاطر چې ضروري يې بولي، لاندې ابتدايي تحقيقات پيل كوي :

(۱) مامورين ضبط قضائي حين ارتكاب جرم و موجوديت دلايل موجه براي انجام اجراءات عاجل جهت بدست آوردن دلايل كه آنرا ضروري بدانند، تحقيقات ابتدائي ذيل را آغاز مينمايند :

۱- دمظنون شخص د اوسېدنې دكور او نورو مربوطو ځايونو تلاشي كول.

۱- تلاشي شخص مظنون، منزل مسكوني و سائر محلات مربوط .

۲- دشيانو او اسنادو ضبطول.

۲- ضبط اشياء و اسناد .

۳- د نورو اشخاصو او ځايونو پلټل اوله هغوی څخه عكس اخيستل.

۳- تفتيش سائر اشخاص، محلات و عكس برداري از آنها .

۴- د مربوطو اجراءاتو د ترسره كولو لپاره له متخصصينو او اهل خبره و څخه چې د مسلکي وړتيا لرونکي وي دمرستي غوښتنه .

۴- تقاضای کمک از متخصصين و اهل خبره جهت انجام اجراءات مربوط که مستلزم مهارتهای مسلکي باشد .

(۲) د قضائي ضبط مامورين مکلف دي چې د خپلو اجراءاتو راپور پرته له ځنډه

(۲) مامورين ضبط قضائي مکلف اند بلافاصله راپور اجراءات مربوط را

رسمي جریده

(۳۱)

به څارنوال ابتدائيه ارائه نمايند .
(۳) وکیل مدافع، مظنون یا متهم حق
دارد طبق احکام ماده (۳۸) در تمام
مراحل استنطاق و تحقیق قضیه
حاضر باشند.

فصل ششم

تحقیقات توسط څارنوال

تائید تصامیم پولیس :

ماده سی و سوم :

(۱) څارنوال ابتدائيه مکلف است بعد از
دریافت اطلاع در مورد اجراءات پولیس
عدلی مندرج مواد (۳۰، ۳۱، و ۳۲)
بلافاصله در مورد تائید، رد و
یا الغای آن تصمیم اتخاذ
نماید .

(۲) څارنوال ابتدائيه صلاحیت دارد، قبل
از اتخاذ تصمیم در مورد تائید، رد و یا
الغای اجراءات پولیس عدلی از ایشان
توضیحات بیشتر مطالبه نماید .

استنطاق از شخص گرفتار شده :

ماده سی و چهارم :

(۱) څارنوال ابتدائيه مکلف است

ابتدائيه څارنوال ته وړاندې کړي.

(۳) مدافع وکیل، مظنون یا تورن حق
لري چې د (۳۸) مادې د حکم مطابق د
قضیې د استنطاق او تحقیق په ټولو
پړاوونو کې حاضر وي.

شپږم فصل

د څارنوال پواسطه تحقیقات

د پولیسو د تصمیمونو تائیدول :

دري دېرشمه ماده :

(۱) ابتدائيه څارنوال مکلف دی چې په
(۳۰، ۳۱، او ۳۲) مادو کې درج شوی
دپولیسو د اجراءاتو دخبر له تر لاسه کولو
وروسته پرته له خنډه د هغه د تائیدولو،
ردولو یا لغوه کولو په هکله تصمیم
ونيسي.

(۲) ابتدائيه څارنوال واک لري چې د
پولیسو د اجراءاتو له تائیدولو، ردولو یا
لغوه کولو مخکې له هغوی څخه نوره
زیاته توضیح وغواړي.

له نیول شوي شخص څخه استنطاق:

څلور دېرشمه ماده :

(۱) ابتدائيه څارنوال مکلف دی چې هغه

رسمي جریده

(۳۲)

در مدت (۴۸) ساعت بعد از تسلیمی شخص به وی، استنطاق نماید .

(۲) څارنوال ابتدائیه میتواند در صورتیکه ادامه توقیف شخص مظنون را ضرور نداند، به رهائی آن امر بدهد .

گرفتاری و ضبط اشیاء توسط

څارنوال ابتدائیه :

ماده سی و پنجم :

(۱) څارنوال ابتدائیه میتواند در جریان تحقیق به گرفتاری شخصیکه مرتکب جرم جنایت یا جنحه که مجازات آن حبس متوسط باشد، گردیده و به ضبط اشیای مرتبط به جرم امر صادر نماید .

(۲) شخص دستگیر شده در مدت (۴۸) ساعت باید مورد استنطاق قرار گیرد .

شرایط اقامه دعوی در مورد گرفتاری :

ماده سی و ششم :

هرگاه گرفتاری توسط پولیس عدلی صورت گرفته و از طرف څارنوال تأیید یا قرار توقیف توسط څارنوال صادر

ته د شخص له سپارلو وروسته د (۴۸) ساعتو په موده کې استنطاق وکړي .

(۲) ابتدائیه څارنوال په هغه صورت کې چې د مظنون شخص د توقیف دوام ضرور و نه بولي، کولی شي د هغه په ايله کولو امر وکړي .

دابتدائیه څارنوال پواسطه نیول او

دشیانو ضبطول :

پنځه دېرشمه ماده :

(۱) ابتدائیه څارنوال کولی شي دتحقیق په بهیر کې د هغه شخص په نیولو چې د جنایت یا جنحې د جرم چې جزایې متوسط حبس وي مرتکب شوی وي، اود جرم مرتبط د شیانو په ضبطولو امر صادر کړي .

(۲) نیول شوی شخص باید د (۴۸) ساعتونو په موده کې تر استنطاق لاندې ونيول شي .

د نیولو په هکله د دعوي د اقامه کولو شرایط :

شپږ دېرشمه ماده :

که چېرې نیول د پولیسو په واسطه تر سره شوي وي اود څارنوال خوا تائیدیا د توقیف قرار د څارنوال پواسطه صادر

رسمي جریده

(۳۳)

گردیده و این قرار به قوت خود باقی مانده باشد و څارنوال در ظرف (۱۵) روز از تاریخ گرفتاری صورت دعوی را به محکمه تقدیم نماید، متهم رهامیگردد، مگر اینکه به اثر درخواست به موقع څارنوال مدت توقیف برای (۱۵) روز دیگر تمدید شده باشد.

جمع آوری دلایل و شواهد :

ماده ۴۰۱ و هفتم :

(۱) څارنوال ابتدائیه مکلف است در جریان تحقیق تمام دلایل و شواهد موجه را که به ضرر یا نفع مظنون باشد، جمع آوری نماید.

(۲) څارنوال ابتدائیه در جمع آوری دلایل، اسباب و آلات اثبات جرم آزاد بوده، تابع شکلیات و قیودات خاص نمی باشد.

(۳) وسایل و مدارک اثباتیه اساسی قرار ذیل است :

- شهود.

- مقابله شهود.

- شناسائی متهم طور بالمواجهه

در صف (لاین اپ).

شوی وی او دغه قرار به خپل قوت باقی پاتې وي او څارنوال د نیولو له نېټې څخه په (۱۵) ورځو کې، صورت دعوي محکمې ته وړاندې نه کړي، تورن ایله کېږي، مگر داچې د څارنوال د په وخت غوښتنې په اثر، د توقیف موده د نورو (۱۵) ورځو لپاره تمدید شوې وي.

د دلایلو او شواهدو راټولول

اووه دېرشمه ماده :

(۱) ابتدائیه څارنوال مکلف دی چې د تحقیق په بهیر کې ټول څرکند دلایل او شواهد چې د مظنون په گټه یا زیان وي، راټول کړي.

(۲) ابتدائیه څارنوال د جرم د دلایلو او اسبابو او آلتو په راټولولو کې آزاد دی او د خاصو شکلیاتو او بندیزونو تابع نه دی.

(۳) اساسي اثباتیه وسایل او مدارک په لاندې ډول دي :

- شهود.

- د شهودو مقابله.

- په صف کې په بالمواجهه ډول د تورن

پېژندنه (لاین اپ).

- دځای تفتیش.
- تفتیش محل.
- تلاشي.
- تلاشي.
- دشیانو ضبطول.
- ضبط اشیاء.
- ارزیابی او تخصصي کتنې.
- ارزیابی و معاینات تخصصی.
- استنطاق.
- استنطاق.

دمدافع و کیل حضور:

اته دپرشمه ماده :

(۱) مدافع وکیل حق لري چې د مظنون د استنطاق د بهر په ټولو پړاوونو کې حاضر وي.

(۲) مدافع وکیل او مظنون حق لري چې د تلاشي، په صف کې د مجرمینو د پیژندنې په مقابله کې، داهل خبره لخوا په کتنې او محاکمې کې حاضر وي.

(۳) څارنوال او عدلي پولیس مکلف دي چې دپلټنې، دشهدو د مقابلي، د صف له لارې د پیژندنې د طرز العمل او داهل خبره د کتنې په صورت کې، مظنون او دهغه مدافع وکیل د تحقیق په ټولو پړاوونو کې د حضور په غرض خبرکړي. دغه مکلفیت یوازې په هغه صورت کې کېدلی شي ساقط شي چې په جرم کې د عاجل ضرورت احساس مشهود یا دالزام د دلایلو دله منځه تلو وپره متصوره وي.

حضور وکیل مدافع:

ماده سی و هشتم :

(۱) وکیل مدافع حق دارد در تمام مراحل جریان استنطاق مظنون حاضر باشد.

(۲) وکیل مدافع و مظنون حق دارند در جریان تلاشي، مقابله شناسائی مجرمین در بین صف، معاینه توسط اهل خبره و محاکمه حاضر باشند.

(۳) څارنوال و پولیس عدلی مکلف اند غرض حضور مظنون و وکیل مدافع وی در تمام مراحل تحقیق در صورت تفتیش، مقابله شهود، طرز العمل شناسائی از روی صف و معاینات توسط اهل خبره، ایشان رامطلع نمایند. این مکلفیت صرف در صورتی میتواند ساقط شود که احساس ضرورت عاجل در جرم مشهود یاخوف از بین رفتن دلایل الزام متصور باشد.

رسمي جریده

(۳۵)

د تحقیقاتو پایله :

نتیجه تحقیقات :

نهه دپرشمه ماده :

ماده سی ونهم :

(۱) په هغه صورت کې چې څارنوال د تحقیقاتو په پای کې تشخیص کړي چې د الزام موجه او کافي دلایل وجود نه لري، کولی شي دوسیه حفظ کړي.

(۱) در صورتیکه څارنوال در ختم تحقیقات تشخیص نماید که دلایل موجه و کافی الزام وجود ندارد، میتواند دوسیه را حفظ نماید.

(۲) مجني عليه يا پورتنی څارنوال کولی شي، خپل اعتراض ددې تصمیم په وړاندې دلسو ورځو په موده کې مربوطې محکمې ته وړاندې کړي

(۲) مجنی علیه یا څارنوال مافوق میتواند اعتراض خویش را علیه این تصمیم در مدت ده روز به محکمه مربوط ارائه نماید.

(۳) محکمه کولی شي د دوسې له غور کولو وروسته، دڅارنوال تصمیم تائید یا رد کړي او یا برعکس له هغه څخه د ادعا نامې (صورت دعوي) غوښتنه وکړي.

(۳) محکمه میتواند بعد از غور دوسیه، تصمیم څارنوال را تائید یا رد نماید و یا برعکس از او تقاضای سپردن ادعانامه (صورت دعوی) را نماید.

(۴) په ځینو نورو قضایاوو کې څارنوال باید ادعانامه محکمې ته و سپاري او له محکمې څخه د شخص د جرمي مسوولیت د غور کولو غوښتونکی شي.

(۴) در بعضی قضایای دیگر څارنوال باید ادعانامه را به محکمه تسلیم و خواستار رسیدگی مسوولیت جرمی شخص توسط محکمه شود.

(۵) د دعوي اقامه (صورت دعوي) دلاندې ټکو لرونکي وي :

(۵) اقامه دعوی (صورت دعوی) حاوی نکات ذیل میباشد :

- دمظنون هويت او بشپړې ځانگړتیاوې.

- هويت و مشخصات کامل مظنون .

- دجرم بشپړ تعريف.

- تعريف کامل جرم .

(۶) ابتدائيه څارنوال باید هغه دوسیه چې د تحقیق د شواهدو او قرائنو لرونکې وي، له صورت دعوي سره یوځای محکمې ته وړاندې کړي، ضبط شوی شيان او مالونه هم محکمې ته سپارل کېږي.

(۶) څارنوال ابتدائیه باید دوسیه ای را که حاوی شواهد و قرائن تحقیق است، ضم صورت دعوی به محکمه ارائه نماید. اشیاء و اموال ضبط شده نیز به محکمه سپرده میشود.

اووم فصل

د تحقیقاتو په وخت کې ابلاغ او

استازي توب

مظنون ته ابلاغ :

خلو پښتمه ماده :

(۱) د قضائي ضبط مامور او ابتدائيه

څارنوال مکلف دي چې د تحقیق په بهیر

کې مظنون، مدافع وکیل او مجني عليه له

هغو فعالیتونو څخه چې کوي یې خبر

کړي او هغوی حق لري چې حاضر وي.

(۲) دفوري اقداماتو د ترسره کولو د لایلو

د نه موجودیت په صورت کې، ابلاغیه

لږترلږه درې ورځې مخکې د اقدام له

ترسره کولو څخه وړاندې کېږي.

(۳) د بیرني میعاد دلایل چې دلته میعاد

یا د ابلاغیې د نه وړاندې کولو غوښتنه

وکړي، په څرگند ډول د تحقیق په

پاڼو کې تشریح او ثبتېږي.

غائب مظنون یا دهغه مدافع وکیل

ته ابلاغیه :

یو څلو پښتمه ماده :

(۱) که چېرې په (۱۷) ماده کې د درج

فصل هفتم

ابلاغ و نمایندگی در هنگام

تحقیقات

ابلاغ برای مظنون :

مادهٔ چهارم :

(۱) مامور ضبط قضائي و څارنوال

ابتدائيه در جریان تحقیق مکلف اند

مظنون، وکیل مدافع و مجني عليه را از

فعالیت هاییکه انجام میدهند آگاه نموده و

آنها حق دارند که حاضر باشند.

(۲) در صورت عدم موجودیت دلایل

موجه جهت اتخاذ اقدامات فوری، ابلاغیه

حداقل سه روز قبل از اجرای اقدام ارائه

میگردد.

(۳) دلایل میعاد اضطراری که ایجاب

میعاد کوتاه تر یا عدم ارائه ابلاغیه را

نماید، به صورت واضح در اوراق

تحقیق، تشریح و ثبت میگردد.

ابلاغیه برای مظنون غایب یا وکیل

قانونی وی :

مادهٔ چهارم و یکم :

(۱) هرگاه تثبیت محلات مندرج

رسمي جریده

(۳۷)

ماده (۱۷) امکان پذیر نباشد، ابلاغیه به وکیل مدافع که از طرف پولیس یا خارنوال در هنگام تحقیق برای مظنون غائب تعیین گردیده است، سپرده میشود.

(۲) وکیل مدافع توسط پولیس یا خارنوال به طور کتبی تعیین میگردد، در اینصورت وکیل مدافع وکالت شخص مظنون را به عهده میگیرد.

(۳) تصمیم اتخاذ شده در مورد تعیین وکیل مدافع برای مظنون غایب صرف الی ختم تحقیق مدار اعتبار مییابد.

فصل هشتم

محاكمه

آغاز محاكمه :

ماده چهل و دوم :

(۱) محكمه بعد از حصول صورت دعوی بلافاصله ورق ابلاغیه را که حاوی تاریخ و روز محاكمه مییابد، صادر میکند.

(۲) ورق ابلاغ شامل نام متهم، جرم نسبت داده شده همراه با شرایط حقیقی آن

شو و خایونو تثبیتول ممکن نه وی، ابلاغیه هغه مدافع وکیل ته چې د تحقیق په وخت کې د پولیسو یا خارنوال لخواه غائب مظنون لپاره ټاکل شوی دی، سپارل کېږي.

(۲) مدافع وکیل د پولیسو یا خارنوال لخواه په لیکلې ډول ټاکل کېږي، په دې صورت کې مدافع وکیل، دمظنون شخص وکالت په غاړه اخلي.

(۳) غائب مظنون ته د مدافع وکیل د ټاکلو په هکله نیول شوی تصمیم یوازې د تحقیق د پای ته رسېدو تر وخته پورې اعتبار لري.

اتم فصل

محاكمه

د محاكمې پیل :

دوه څلوربېنتمه ماده :

(۱) محكمه د صورت دعوي له تر لاسه كولو وروسته، پرته له څنډه، ابلاغیه پانه چې د محاكمې د نېټې او ورځې لرونكې وي، صادروي.

(۲) ابلاغ پانه چې په هغې کې د تورن نوم، نسبت ورکړل شوی جرم له هغو حقیقی شرایطو سره یو ځای چې

رسمي جریده

(۳۸)

که در قانون ذکر شده، حداقل پنج روز قبل از تاریخ محاکمه به متهم، وکیل مدافع اش، مجنی علیه و خانونال داده می شود.

دسترسی متهم به قرار تحقیق :

ماده چهل و سوم :

متهم و وکیل مدافع وی حق دارند که اسناد شامل دوسیه و اشیای ضبط شده مندرج فقره (۶) ماده (۳۹) را ملاحظه و اطمینان حاصل نمایند .

متهم مصاب به اختلال عقلی :

ماده چهل و چهارم :

(۱) هرگاه در جریان محاکمه احساس شود که متهم مصاب به امراض روانی گردیده و قادر به دفاع از حقوق خویش نمیباشد، محکمه صلاحیت دارد خود و یا به اثر تقاضای خانونال ابتدائیه جریان محاکمه را معطل و متهم را غرض انجام معاینات طبی اعزام نماید .

(۲) در صورتیکه در نتیجه معاینات طبی

مریضی متهم ثابت گردد، جریان

به قانون کی ذکر شوی، شامل وی، د محاکمې له نېټې څخه لږ تر لږه پنځه ورځې دمخه تورن، دهغه مدافع وکیل، مجنی علیه او خانونال ته ورکول کېږي.

د تحقیق قرار ته د تورن لاس رسېدل :

دري څلوېښتمه ماده :

تورن او مدافع وکیل یې حق لري چې د (۳۹) مادې په (۶) فقره کې درج شوي په دوسیه کې شامل اسناد او ضبط شوي شيان و گوري او ډاډ تر لاسه کړي.

په عقلی اختلال اخته تورن :

څلور څلوېښتمه ماده :

(۱) که چېرې د محاکمې په بهیر کې احساس شي چې تورن په رواني ناروغی اخته دی او له خپلو حقوقو څخه د دفاع کولو توان نه لري، محکمه واک لري چې په خپله یا د ابتدائیه خانونال د غوښتنې په اثر د محاکمې بهیر و خنلوي او تورن د طبي کتنو لپاره ولېږي.

(۲) که چېرې د طبي کتنو په پایله کې د

تورن ناروغی ثابته شي دا جرأتو بهیر دهغه تر

رسمي جریده

(۳۹)

اجراآت الی صحت یابی وی معطل قرار داده میشود .

(۳) هرگاه متهم بعداً محکوم به حبس گردد، ميعاد تداوی و معالجه دماغی از مدت حبس وی کاسته میشود .

مکلفیت متهم مبنی بر حضور در محکمه :

مادهٔ چهل و پنجم :

(۱) متهم آزاد و یا توقیف شده مکلف است زمانی که حضور آن در پیشگاه محکمه غرض روبرو شدن با شهود یا حضور فزیکي آن در محکمه ضروری پنداشته شود، به محکمه حاضر گردد .

(۲) در صورتیکه متهم آزاد، در حالتیکه در فقره (۱) این ماده ذکر شده از حضور یافتن در محکمه خود داری نماید، توسط پولیس به محکمه احضار میگردد .

محاكمهٔ غیابی متهم مفقود :

مادهٔ چهل و ششم :

(۱) در صورتیکه تسلیم نمودن

بیاروغبلو پورې ځنډول کېږي .

(۳) که چیرې تورن وروسته په حبس محکوم شي، ددماغي تداوی او معالجه موده دهغه د حبس له مودې څخه کمېږي .

په محکمه کې د تورن د حضور مکلفیت :

پنځه څلوېښتمه ماده :

(۱) آزاد یا توقیف شوی تورن مکلف دی، هغه وخت چې د هغه حضور له شهودو سره دمخامخ کېدو یا د هغه فزیکي حضور د محکمې په وړاندې ضروري و گڼل شي، محکمې ته حاضر شي .

(۲) په هغه صورت کې چې آزاد تورن ددې مادې په (۱) فقره کې په درج شوو حالاتو کې محکمې ته له حاضرېدو څخه ډډه وکړي د پولیسو په واسطه محکمې ته احضارېږي .

د ورک شوي (مفقود) تورن غیابي محاکمه :

شپږ څلوېښتمه ماده :

(۱) که چیرې د (۱۷) مادې د حکم

رسمي جریده

(۴۰)

ابلاغیه به متهم طبق حکم ماده (۱۷) نسبت عدم تثبیت محل سکونت او امکان پذیر نباشد، محکمه به مفقودی وی حکم نموده، وکیل مدافع برایش تعیین، بعداً ابلاغیه برای وکیل مدافع متهم غایب داده میشود.

(۲) ابلاغیه مندرج فقره (۱) این ماده در تمام موارد و مقاصد مرعی الاجراء میباشد.

(۳) حکم محکمه در مورد مفقودیت متهم و تعیین وکیل مدافع الی ختم میعاد آن اعتبار داشته و در احکام آینده هر بار تجدید میگردد.

(۴) محکمه مکلف است احکام جدید را بعد از جستجوی متهم غایب در محلات مندرج ماده (۱۷) هر بار طور جداگانه صادر نماید.

محاكمه متهم غائب جلب شده :

ماده چهل و هفتم :

(۱) هرگاه ورقه احضاریه مندرج ماده (۴۲) به متهم تسلیم داده شود مگر وی

مطابق تورن ته د ابلاغیه تسلیمول، دهغه د اوسپدني د خای د نه تثبیتدو له امله ناشوني وي، محکمه د هغه په ورکېدو (مفقودیت) حکم کوي او مدافع وکیل ورته ټاکي. وروسته ابلاغیه د غائب تورن مدافع وکیل ته ورکول کېږي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوې ابلاغیه په ټولو مواردو او مقاصدو کې مرعی الاجراء ده.

(۳) دمحکمې حکم د تورن د ورک کېدو او دمدافع وکیل د ټاکلو په هکله دهغه د مودې تر پای ته رسېدو پورې اعتبار لري او په راتلونکو حکمونو کې هر ځل نوی کېږي.

(۴) محکمه مکلفه ده چې په (۱۷) ماده کې په درج شوو سیمو کې د غائب تورن له لټولو وروسته نوی حکم هر ځل په جلا ډول صادر کړي.

د جلب شوي غائب تورن محاكمه :

اووه څلورېنېتمه ماده :

(۱) که چېرې په (۴۲) ماده کې درج شوې د احضار بې پانه تورن ته وسپارل

رسمي جریده

(۴۱)

به محکمه حاضر نگردهد، در این صورت محکمه برای وی وکیل مدافع تعیین مینماید.

(۲) ورقه احضاریه مطابق حکم مندرج ماده (۱۷) مکرراً برای متهم ارسال میگردد.

جریان محاکمه :

ماده چهارم و هشتم :

در صورتیکه محاکمه ایجاب تدویر جلسات متعدد را نماید، محکمه مکلف است روز و ساعت جلسات بعدی را تعیین و از موضوع به متهم، وکیل مدافع و سایر اشخاص ذیدخل طور کتبی اطلاع دهد.

حضور شهود و اهل خبره :

ماده چهارم و نهم :

شهود و اهل خبره مکلف اند طبق مندرجات ورقه ابلاغیه تسلیم شده در جلسه قضائی حاضر گردند. در صورتیکه آنها بدون عذر موجه امتناع ورزند توسط پولیس به اساس حکم محکمه احضار و به پرداخت

شي، مگر هغه محکمي ته حاضر نه شي، په دې صورت کې محکمه هغه ته مدافع وکیل ټاکي.

(۲) د احضار يې پاڼه په (۱۷) ماده کې ددرج شوي حکم مطابق، تورن ته بيا لېږل کېږي.

دمحاکمې بهير :

اته څلورېنښتمه ماده :

په هغه صورت کې چې محاکمه د زیاتو جلسو د داېرېدو غوښتنه وکړي، محکمه مکلفه ده چې د وروستيو جلسو ورځ او ساعت وټاکي او له موضوع څخه تورن، مدافع وکیل او نورو ذیدخلو اشخاصو ته په لیکلي ډول خبر ورکړي.

دشاهدانو او اهل خبره حضور :

نهه څلورېنښتمه ماده :

شهود او اهل خبره مکلف دي چې د ورسپارل شوي ابلاغ پاڼې دمندرجاتو مطابق په قضائي جلسه کې حاضر شي. په هغه صورت کې چې هغوی له موجه عذر پرته امتناع وکړي، دمحکمي د حکم پر اساس د پوليسو په واسطه احضار او د

رسمي جریده

(۴۲)

جرعۀ نقدی مبلغ پنجد (۵۰۰) افغانی
محکوم میگردند .

سوگند :

ماده پنجاهم :

(۱) شهودیکه سن (۱۴) سالگی را
تکمیل نموده باشند، مکلف اند قبل از
ادای شهادت بنام خداوند «ج» چنین
سوگند یاد کنند که، جز حقیقت چیز
دیگری را بیان نکرده و در شهادت خود
صادق میباشند .

(۲) در صورتیکه شاهد کلمۀ اشهد بالله
را با آگاهی اینکه، این کلمه معادل
سوگند میباشد، اداء نمایند؛ در این
صورت وی مکلف نیست که بنام خداوند
«ج» سوگند یاد نماید .

استماع شهادت اطفال زیر سن (۱۴)
سالگی بدون یاد کردن سوگند صرف به
منظور جمع آوری معلومات
مجاز میباشد .

قبولی شهود و اهل خبره :

ماده پنجاه و یکم :

(۱) خرنوال ابتدائیه مکلف است

پنخه سوه (۵۰۰) افغانیو نقدی جرعی په
ورکولو محکو مېږي .

قسم :

پنخوسمه ماده :

(۱) هغه شهود چې د (۱۴) کلنی سن یې
بشپړ کړی وي، مکلف دي چې د
شهادت له اداء کولو مخکې د الله «ج»
په نامه داسې قسم یاد کړي چې، له
حقیقت پرته نور څه نه بیانوي او په خپل
شهادت کې صادق دي .

(۲) په هغه صورت کې چې شاهد د
اشهد بالله کلمه په دې پوهې سره چې دغه
کلمه د قسم معادل ده، اداء کړي. پدې
صورت کې مکلف نه دی چې د خدای
«ج» په نوم قسم یاد کړي .

تر (۱۴) کلنی لاندې کوچنیانو د شهادت
آوردل د قسم له یادولو پرته، یوازې
دمعلوماتو د راټولولو په منظور
مجاز دي .

د شاهدانو او اهل خبره منل :

یو پنخوسمه ماده :

(۱) ابتدائیه خرنوال مکلف دی چې د

رسمي جریده

(۴۳)

فهرست شهود و اهل خبره مورد نظر را توأم با صورت دعوی، دلایل شهادت شهود و نظریات اهل خبره به محکمه ارائه نماید .

(۲) متهم و یا وکیل مدافع حق دارد لست شهود و اهل خبره را با توضیح دلایل شهادت و معاینات به محکمه ارائه نماید .

(۳) محکمه صلاحیت دارد اسمای شهود و اهل خبره را که شهادت شان در امر قضاوت مؤثر نباشد، از لست حذف نماید .

(۴) محکمه صلاحیت دارد شهود و اهل خبره بی را که در فهرست های ارائه شده شامل نباشند، احضار نماید .

نظم جلسه قضائی :

ماده پنجاه و دوم :

(۱) رئیس، نظم جلسه قضائی را به حاضرین توضیح و آنرا حفظ مینماید .

(۲) جلسات قضائی علنی بوده، هر شخص میتواند در آن حضور یابد مگر اینکه رئیس بخشی از جلسه یا تمام آنرا

نظرور شاهدان او اهل خبره، له صورت دعوی، دشاهدانو دشاهدی له دلایلو او داهل خبره له نظریو سره یو خای محکمې ته وړاندې کړي .

(۲) تورن یا مدافع وکیل حق لري د شاهدانو او اهل خبره لست، د شاهدی د دلایلو له توضیح او کتوسره محکمې ته وړاندې کړي .

(۳) محکمه واک لري دهغو شاهدانو او اهل خبره نومونه چې شاهدي یې په قضاوت کولوکې اغېزناکه نه وي، له لست څخه حذف کړي .

(۴) محکمه واک لري هغه شاهدان او اهل خبره چې په وړاندې شوو فهرستونو کې شامل نه وي، احضار کړي .

دقضایي جلسې نظم :

دوه پنخوسمه ماده :

(۱) رئیس د قضایي جلسې نظم حاضرینو ته توضیح کوي او هغه ساتي .

(۲) قضایي جلسې علني وي، هر شخص کولای شي هغه وگوري مگر داچې رئیس د اخلاقي دلایلو، دکورنې د رازساتني یا

رسمي جریده

(۴۴)

نظر به دلائل اخلاقی، حفظ راز خانوادگی یا حفظ نظم عامه سری اعلام نماید .

(۳) خانونوال ابتدائیه، متهم و وکیل مدافع اش حق دارند که همیشه در جلسۀ قضائی حاضر باشند.

(۴) در صورتیکه مدعی علیه نظم جلسۀ را اخلال نماید، محکمه صلاحیت دارد اخلال کننده را از یک قسمت جریان رسیدگی قضائی خارج نماید، مگر حین ابلاغ حکم نامبرده را مجدداً به جلسۀ قضائی احضار مینماید .

طرز رسیدگی قضائی :

ماده پنجاه و سوم :

(۱) خانونوال ابتدائیه مکلف است حین رسیدگی قضیه در جلسۀ قضائی اشترک نماید .

(۲) متهم و وکیل مدافع اش حق دارند که حین رسیدگی قضیه در جلسۀ قضائی حاضر باشند.

(۳) رسیدگی به قضیه در جلسۀ قضائی با رعایت مراتب ذیل صورت میگیرد :

دعاه نظم ساتنی ته په پام سره د جلسې یوه برخه یا هغه ټوله سري اعلام کړي.

(۳) ابتدائیه خانونوال، تورن او مدافع وکیل یې حق لري چې تل په قضايي جلسه کې حاضر وي.

(۴) په هغه صورت کې چې مدعي علیه د جلسې نظم گډوډوونکی د لري چې گډوډوونکی د قضايي غور د بهير له يوې برخې څخه وباسي، مگر د حکم د ابلاغ په وخت کې نوموړی بېرته قضايي جلسې ته احضار وي.

دقضايي غور کولو ډول :

دري پنځوسمه ماده :

(۱) ابتدائیه خانونوال مکلف دی، د قضیې د غور کولو په وخت کې په قضایي جلسه کې گډوډون وکړي.

(۲) تورن او مدافع وکیل یې حق لري، د قضیې د غور کولو په وخت کې په قضایي جلسه کې حاضر وي.

(۳) په قضایي جلسه کې په قضیې غور کول دلاندې مراتبو په رعایتولو سره صورت مومي :

رسمي جریده

(۴۵)

۱- در آغاز رسیدگی قضائی محکمه مربوط صورت دعوی را قرائت مینماید .
۲- در صورتیکه متهم تحت توقیف باشد، محکمه مکلف است فوراً قضیه را رسیدگی نماید که آیا توقیف قانونی است یا خیر؟ و در صورتیکه توقیف او را غیر قانونی و غیر ضروری تشخیص دهد، به رهایی متهم فیصله را صادر مینماید.

۳- خانونال ابتدائیه قرار تحقیق قضیه را به شکل شفاهی با توضیح نتایج تحقیق ارائه مینماید .

۴- پولیس عدلی که امور تحقیق را بدوش داشته، گزارش شفاهی فعالیت های انجام شده را ارائه مینماید .

۵- شاهد اول مجنی علیه بوده بعداً اظهارات شهود دیگر و اهل خبره استماع میگردد .

۶- در صورتیکه متهم نخواهد از حق سکوت خویش استفاده کند، میتواند توضیحات لازم

۱- دقضایی غورکولو په پیل کې، مربوطه محکمه صورت دعوي لولي.

۲- په هغه صورت کې چې تورن تر توقیف لاندې وي، محکمه مکلفه ده پرته له ځنډه قضیه تر غورلاندې ونیسي چې آیا توقیف قانوني دی که نه؟ او په هغه صورت کې چې د هغه توقیف غیر قانوني او غیر ضروري تشخیص کړي، د تورن په خلاصولو فیصله صادروي.

۳- ابتدائیه خانونال دقضیې د تحقیق قرار د تحقیق د پایلو(نتیجو) په څرگندونو سره په شفاهي ډول وړاندې کوي.

۴- عدلي پولیس چې د تحقیق چارې په غاړه لري، د ترسره شوو فعالیتونو شفاهي رپوټ وړاندې کوي.

۵- لومړۍ شاهد مجني علیه دی، وروسته د نورو شاهدانو او اهل خبره اظهارات اورېدل کېږي.

۶- په هغه صورت کې چې تورن ونه غواړي دخپل د سکوت له حق څخه استفاده وکړي، کولای شي لازم

رسمي جریده

(۴۶)

را ارائه نماید .

متهم و وکیل مدافع میتواند شهود و اهل خبره را مورد سوال قرار دهند .

۷ - هرگاه شهود بنابر معاذیر صحی به پیشگاه محکمه حاضر شده نتوانند، محکمه میتواند شهادت آنها را در محل اقامت شان استماع نماید .

۸ - خانونال ابتدائیه و وکیل مدافع میتوانند از متهم سوال نمایند .

(۴) محکمه در همه حالات میتواند در جلسات قضائی از شهود و متهم سوال نماید و عندالافتضاء آن ها را به مقابله نظریات امر نماید .

(۵) متهم میتواند که به سوالات محکمه به اساس حق سکوت جواب ندهد .

معافیت و امتناع از شهادت :

ماده پنجاه و چهارم :

(۱) زوجین میتوانند علیه یکدیگر از ادای شهادت امتناع ورزند ولو که روابط زنا شوهری شان قطع شده باشد .

توضیحات وړاندې کړي .

تورن او مدافع وکیل کولای شي، شاهدان او اهل خبره و پوښتي .

۷- که چېرې شاهدان د روغتیايي معاذیرو له امله د محکمې په وړاندې حاضر نه شي، محکمه کولای شي د هغوی شاهدي دهغوی په استوگنځي کې واوري .

۸- ابتدائیه خانونال او مدافع وکیل کولای شي له تورن څخه پوښتنه وکړي .

(۴) محکمه په ټولو حالاتو کې کولای شي، په قضایي جلسو کې له شاهدانو او تورن څخه پوښتنه وکړي او عندالافتضاء هغوی ته د نظریو په مقابله امر وکړي .

(۵) تورن کولای شي د سکوت د حق پر بنسټ د محکمې پوښتنو ته ځواب ورنکړي .

له شاهدي څخه معافیت او ډډه کول :

څلور پنځوسمه ماده :

(۱) زوجین کولای شي یو پر بل باندي د شاهدي له ادا کولو څخه ډډه وکړي که څه هم چې د کوروالی اړیکي یې پرې (قطع) شوي وي .

رسمي جریده

(۴۷)

(۲) اصول، فروع و اقارب متهم تا درجه دوم در صورتی میتوانند از ادای شهادت علیه متهم امتناع ورزند که :

- شاهد از اثر ارتکاب جرمی که طور قانونی به متهم نسبت داده شده است، متضرر نگردیده باشد .

- در صورتیکه اصول، فروع و اقارب متهم تا درجه دوم راپرور وقوع جرم را داده باشند .

ارزش دلایل در اجراءات تحقیق :

ماده پنجاه و پنجم:

اوراق شهادت شهود و معاینات تخصصی اهل خبره که در جریان تحقیق جمع آوری گردیده است، میتواند اساس تصمیم را تشکیل دهد. مشروط بر اینکه نتایج نشان دهد که متهم و وکیل مدافع منتخب اش در هنگام جریان تحقیق حاضر بوده و در موقفی قرار داشتند

(۲) تر دوه بی درجی پورې د تورن اصول، فروع او خپلوان (اقارب) په هغه صورت کې کولای شي د تورن پر ضد د شاهدۍ له اداء کولو څخه ډډه وکړي چې :

- شاهد د هغه جرم د ارتکاب له امله چې په قانوني توګه تورن ته نسبت ورکړل شوی دی، زیانمن شوی نه وي.

- په هغه صورت کې چې تر دوه بی درجی پورې د تورن اصولو، فروعو او خپلوانو د جرم د واقع کېدو رپوټ ورکړی وي.

د تحقیق په اجراءاتو کې د دلایلو ارزښت:

پنځه پنځوسمه ماده:

د شاهدانو د شاهدۍ پانې او د اهل خبره تخصصي کتنې چې د تحقیق په بهیر کې راټولې کړې شوې دي کولای شي د تصمیم بنسټ جوړ کړي. پدې شرط چې پایلې ونسي چې تورن او منتخب مدافع وکیل یې د تحقیق په بهیر کې حاضر وو او په داسې موقف کې وو چې و کولای

رسمي جریده

(۲۸)

که بتوانند سوال و یا اعتراض خویش را ارائه بدارند، در غیر آن اسناد فوق صرف جنبه قرینه را دارا میباشد.

جرائم متعدد و شرایط آن :

ماده پنجاه و ششم :

هرگاه در نتیجه تحقیق یا حین محاکمه استنتاج شود که جرائم اضافی و یا حقایقی که منجر به حالات مشدده قضیه گردیده ولی در صورت دعوی از آن ذکری به عمل نیامده باشد، محکمه صلاحیت دارد که بالاتر تقاضای خائرنوال ابتدائیه اتهام مربوط را به متهم و وکیل مدافع وی (در صورت حضور) ابلاغ و وقت کافی غرض دفاع به آنها داده شود.

تعریف مختلف از وصف جرمی:

ماده پنجاه و هفتم :

هرگاه محکمه تشخیص دهد که وصف جرمی متفاوت از جرمی که در ادعای نامه ذکر شده وجود دارد، مکلف است با نظر داشت حقایق و شرایط و جریان محاکمه اتهام وقت کافی به متهم و

شی خپل سوال او اعتراض وړاندې کړي، پرته لدې پورتنې سندونه یوازې دقرینې جنبه لري.

متعدد جرمونه او شرایط یې :

شپږ پنځوسمه ماده :

که چېرې د تحقیق په پایله یا د محاکمې په ترڅ کې څرگنده (استنتاج) شي چې اضافي جرمونو یا داسې حقایقو چې د قضیې مشدده حالات یې منځ ته راوړي صورت موندلی مگر په صورت دعوي کې له هغو څخه یادونه نه وي شوې، محکمه واک لري چې د ابتدائیه خائرنوال په غوښتنه اړوند تور تورن او د هغه مدافع وکیل ته (د حضور په صورت کې) ابلاغ او د دفاع لپاره کافي وخت ورته ورکړل شي.

له جرمي وصف څخه مختلف تعريف :

اووه پنځوسمه ماده :

که چېرې محکمه تشخیص کړي له هغه جرم څخه چې په ادعای نامه کې ذکر شوی دی متفاوت جرمي وصف وجود لري مکلفه ده، د حقایقو او شرایطو اود تور د محاکمې د بهیر په پام کې نیولو

رسمي جریده

(۴۹)

وکیل مدافع اش غرض دفاع
بخطا طر تعریف متفاوت از
جرم بدهد .

نتیجه محاکمه :

ماده پنجاه و هشتم:

خارنوال ابتدائیه حق دارد در
جریان محاکمه نظر خویش را
اظهار نموده و از محکمه تقاضا کند تا
تصمیم رد اتهام و یا حکم بر جزای متهم
را با تعیین نوع و اندازه
جزائیکه مناسب حال متهم باشد
صادر نماید .

متهم یا وکیل قانونی در صورت حضور
دلایل دفع اتهام را به رئیس جلسه قضائی
ارائه مینماید .

فیصله محکمه :

ماده پنجاه و نهم :

(۱) در پایان جریان محاکمه قاضی ختم
رسیدگی قضیه را اعلام نموده، سالون
محکمه را جهت تحریر حکم ترک
مینماید .

(۲) قاضی بعد از تحریر حکم دوباره به

سزه، تورن او مدافع وکیل ته بی له
جرم خنجه د متفاوت تعریف د دفاع په
خاطر کافی وخت ورکړي .

دمحاکمې پایله :

اته پنخوسمه ماده :

ابتدائیه خارنوال حق لري د محاکمې په
بهر کې خپل نظر بیان کړي او له
محکمې خنجه وغواړي خو د تور د
ردولو تصمیم او یا د هغې جزاء د ډول او
اندازې په ټاکلو سره چې د تورن له حال
سره مناسبه وي، پر تورن د جزاء حکم
صادر کړي .

تورن یا قانونی وکیل د حضور په صورت
کې د تور د دفع دلایل دقضایې جلسې
رئیس ته وړاندې کوي .

د محکمې فیصله :

نهه پنخوسمه ماده :

(۱) د محاکمې د بهر په پای کې قاضی
د قضیې د غورکولو ختم اعلاموي او د
محکمې سالون د حکم د لیکلو لپاره
پرېږدي .

(۲) قاضی د حکم له لیکلو وروسته بیا

رسمي جریده

(۵۰)

سالون محاکمه داخل و حکم را ابلاغ مینماید، قرائت حکم حیثیت ابلاغ آنرا دارد.

در صورتیکه دلایل حکم توسط قاضی قرائت نشود، دلایل مذکور در مدت (۱۵) روز از تاریخ صدور حکم از طرف محرر تنظیم و ترتیب و فیصله صادر میگردد.

(۳) خازنوال ابتدائیه، متهم و وکیل مدافع او از جریان مندرج فقره (۲) این ماده توسط محرر محکمه مطلع گردانیده میشوند.

(۴) در محاکمه غیابی متهم حق دارد که مطابق حکم ماده (۴۷) ابلاغیه تصمیم قرائت شده را همراه با دلایل حکم که به دفتر تحریرات محکمه سپرده میشود، دریافت نماید.

(۵) ابلاغیه مندرج فقره (۴) این ماده به وکیل مدافع طبق حکم ماده (۴۶) تسلیم داده میشود.

د محاکمې سالون ته را ننوزي او حکم ابلاغوي، د حکم لوستل دهغه دابلاغ حیثیت لري.

په هغه صورت کې چې د حکم دلایل د قاضی لخوا و نه لوستل شي نوموړي دلایل د حکم د صادرېدوله نېټې څخه د (۱۵) ورځو په موده کې د محرر لخوا تنظیم او ترتیب او فیصله صادرېږي.

(۳) ابتدائیه خازنوال، تورن او مدافع وکیل یې، ددې مادې په (۲) فقره کې له درج شوي بهیر څخه د محکمې دمحرر په واسطه خبرېږي.

(۴) په غیابی محاکمه کې تورن حق لري چې د (۴۷) مادې د حکم مطابق د لوستل شوي تصمیم ابلاغیه د حکم له دلایلو سره یو ځای چې د محکمې د لیک (تحریراتو) دفتر ته سپارل کېږي، ترلاسه کړي.

(۵) ددې مادې په (۴) فقره کې درج شوي ابلاغیه د (۴۶) مادې د حکم مطابق مدافع وکیل ته ور تسلیمېږي.

رسمي جریده

(۵۱)

په فیصله کې د نیونې امر :

شپېتمه ماده :

په هغه صورت کې چې محکمه تورن له دريو کلونو څخه په زیات حبس محکوم کړي، د حکم په متن کې کولای شي دهغه د نیونې امر هم صادر کړي.

د فیصلي مندرجات :

یو شپېتمه ماده :

په فیصله کې لاندې مطالب شامل وي:

۱- د تورن پېژندنه(هویت).

۲- په تورن لیک (اتهام نامه) کې د شاملو حقایقو او جزئیاتو تعریف.

۳- شاملو واقعیتونو او د استناد وړ قانون حکمونو ته په اشارې سره د فیصلي د دلایلو لنډ بیان.

۴- د حکم نص.

د اجرااتو د لگښتونو ورکړه :

دوه شپېتمه ماده :

(۱) د جزاءگانو د ټاکلو په وخت کې

امر گرفتاری در فیصله :

ماده شصتم :

در صورتیکه محکمه متهم را به حبس بیش از سه سال محکوم نماید، در متن حکم میتواند امر گرفتاری وی را نیز صادر نماید.

مندرجات فیصله :

ماده شصت و یکم :

فیصله شامل مطالب ذیل میباشد :

۱- هویت متهم .

۲- تعریف حقایق و جزئیات شامل اتهام نامه .

۳- بیان خلص دلایل فیصله با اشاره به واقعیت های مشمول و احکام قانون مورد استناد .

۴- نص حکم .

پرداخت مصارف اجراات :

ماده شصت و دوم :

(۱) حین تعیین مجازات، محکمه میتواند

رسمي جریده

(۵۲)

محکوم علیه را به تأدیة مصارفی که در جریان اجراءات مصرف شده، امر نماید.

(۲) هرگاه اندازه مصارف مندرج فقره (۱) این ماده حین صدور حکم تثبیت شده نتواند، محکمه حکم مبنی بر تأدیة مصارف را صادر و به تحریرات محکمه هدایت میدهد که اندازه دقیق آنرا محاسبه نماید.

فصل نهم

اجراءات مرافعه خواهی

تقاضای مرافعه خواهی علیه فیصله

محکمه ابتدائیه :

ماده شصت و سوم :

(۱) محکوم علیه یا خائنوال ابتدائیه میتواند علیه فیصله محکمه ابتدائیه، مرافعه خواهی نماید.

(۲) مرجع با صلاحیت مرافعه خواهی ریاست محکمه مرافعه میباشد.

(۳) درخواست مرافعه خواهی به دفتر تحریرات محکمه صادر کننده حکم یا

محکمه کولای شی پرمحکوم علیه باندې دهغو لگښتونو په ورکړې چې د اجراءاتو په بهیر کې لگول شويدي امر وکړي.

(۲) که چېرې ددې مادې په (۱) فقره کې ددرج شوو لگښتونو اندازه، دحکم د صادرېدو په وخت کې تثبیت نه شي، محکمه د لگښتونو د ورکړې په هکله حکم صادروي او د محکمې تحریراتو ته لارښوونه کوي چې د هغو دقیقه اندازه محاسبه کړي.

فصل نهم

د مرافعه غوښتنې اجراءات

دابتدائیه محکمې د فیصلې پر

خلاف د مرافعه طلبی غوښتنه :

دري شپېتمه ماده :

(۱) محکوم علیه یا ابتدائیه خائنوال کولای شي دابتدائیه محکمې د فیصلې په خلاف مرافعه طلبی وکړي.

(۲) دمرافعه غوښتنې واکمنه مرجع دمرافعه محکمې ریاست دی.

(۳) دمرافعه غوښتنې غوښتلیک د حکم د صادروونکي محکمې د تحریراتو دفتر یا

رسمي جریده

(۵۳)

به دفتر تحریرات محکمه مرافعه مربوط
در مدت (۲۰) روز تسلیم داده
میشود. این مدت با نظر داشت حالات ذیل
محاسبه میگردد :

۱- در صورتیکه محکمه متن فیصله و
دلایل آن را در ختم جلسه محاکمه و در
حضور محکوم علیه و یا وکیل مدافع وی
قرائت نموده باشد .

۲- در صورتیکه محکمه دلایل اصدار
حکم را با حکم یکجا قرائت نه نموده و
به محکوم علیه یا وکیل مدافع وی مجدداً
ابلاغ نماید، در این حالت
آغاز میعاد از تاریخ ابلاغیه
دوم محاسبه میگردد .

۳- در صورتیکه فیصله در غیاب متهم
صورت گرفته و ابلاغیه فیصله را
دریافت نماید .

۴- در صورتیکه در عین فیصله بیشتر از
یک شخص محاکمه گردیده باشد، آغاز
میعاد از تاریخ آخرین ابلاغیه
محاسبه میگردد.

د پرونده مرافعه محکمه د تحریراتو
دفتر ته د (۲۰) ورخو په موده کې
تسلیمېږي. دغه موده د لاندې حالاتو په
پام کې نیولو سره محاسبه کېږي.

۱- په هغه صورت کې چې محکمه د
فیصلې اود دلایلو متن یې دمحاكمې د
جلسې په پای اود محکوم علیه او یا یې
د مدافع وکیل په حضور کې لوستلی وي.

۲- په هغه صورت کې چې محکمه د
حکم د صادرولو دلایل له حکم سره یو
ځای نه وي لوستلي او محکوم علیه یا یې
مدافع وکیل ته بیا ابلاغ کړي، پدې
حالت کې د وخت پیل ددوه مې ابلاغې
له نېټې څخه محاسبه کېږي.

۳- په هغه صورت کې چې فیصله دتورن
په غیاب کې شوې وي او د فیصلې
ابلاغیه تر لاسه کړي.

۴- په هغه صورت کې چې په عین فیصله
کې له یوه شخص څخه زیات محاکمه
شوي وي د وخت پیل د وروستۍ
ابلاغې له نېټې څخه محاسبه کېږي.

رسمي جریده

(۵۴)

د غایب تورن په هکله د اجراآتو او

مرافعه غوښتنې درول (توقف) :

خلور شپېتمه ماده :

(۱) د تورن پر غایب والي د محکمې فیصله تر هغه وخته چې تورن شخصاً یا یې مدافع وکیل د مرافعه غوښتنې غوښتلیک وړاندې کوي، دقضې د غورکولو بهیر درول کېږي. پدې حالت کې د تورن لپاره دمرافعه غوښتنې د پیل وخت دهغه دحاضرېدو له وخت څخه پیل کېږي او د (۱۷) مادې دحکم مطابق د ابلاغې پاڼه هغه ته استول کېږي.

(۲) د څارنوال لپاره د مرافعه غوښتنې وخت هغه وخت پیل کېږي چې محکمه تورن ته دابلاغې له تسلیمولو څخه هغه ته ډاډور کړي.

(۳) په هغه صورت کې چې تورن او څارنوال د ذکر شوي وخت په ترڅ کې د مرافعه غوښتنې غوښتلیک وړاندې نکړي، دمحکمې فیصله وروستی (نهائی) گڼل کېږي.

توقف اجراآت و مرافعه خواهی در

مورد متهم غایب :

ماده شصت و چهارم :

(۱) فیصله محکمه مبنی بر غایب بودن متهم تا زمانیکه متهم شخصاً یا وکیل مدافع وی درخواست مرافعه خواهی را ارائه مینماید، جریان رسیدگی به قضیه متوقف میشود. در این حالت آغاز میعاد مرافعه خواهی برای متهم از زمان حاضر شدن وی شروع شده و ورق ابلاغیه طبق حکم ماده (۱۷) به وی ارسال میگردد.

(۲) میعاد مرافعه خواهی برای څارنوال زمانی شروع میشود که محکمه از تسلیم دهی ابلاغیه برای متهم به وی اطمینان دهد.

(۳) در صورتیکه متهم و څارنوال طی میعاد متذکره درخواست مرافعه خواهی را ارائه ننمایند فیصله محکمه نهائی تلقی میگردد.

رسمي جریده

(۵۵)

دمرافعه غوښتنې ډول :

پنځه شپېتمه ماده :

(۱) د مرافعه غوښتنې غوښتلیک د تورن یا یې د مدافع وکیل په واسطه چې دمحاکمې په بهیر کې یې دهغه وکالت کړی دی او یا پخپله د ابتدائیه څارنوال لخوا لاسلیک او وړاندې کېږي.

(۲) د مرافعه غوښتنې د غوښتلیک اخیستونکی دمحاکمې د تحریراتو دفتر دهغه دتسليمې ساعت او نېټه ثبتوي.

(۳) په هغه صورت کې چې مرافعه غوښتونکی تورن د بې سوادۍ یا په بل علت په لاسلیک کولو قادر نه وي، کولای شي ګوته کېښېږدي، دمحاکمې د تحریراتو دفتر موضوع د راجستر په کتاب کې ثبتوي.

(۴) په هغه صورت کې چې بېسواده شخص و غواړي مرافعه غوښتنه وکړي او د غوښتلیک د کتبي متن په وړاندې کولو قادر نه وي، دمحاکمې د تحریراتو دفتر دهغه ویناوې(بیانات) د محاکمې د راجستر په کتاب کې ثبتوي.

طرز مرافعه خواهی :

ماده شصت و پنجم :

(۱) درخواست مرافعه خواهی توسط متهم یا وکیل مدافع وی که در جریان محاکمه از وی وکالت نموده است و یا توسط څارنوال ابتدائیه امضاء و ارائه میگردد .

(۲) دفتر تحریرات محکمه دریافت کننده درخواست مرافعه خواهی، ساعت و تاریخ تسلیمی آنرا ثبت مینماید .

(۳) در صورتیکه متهم مرافعه طلب نسبت بیسوادۍ و یا به علت دیگری قادر به امضاء نباشد، میتواند شصت بگذارد، دفتر تحریرات محکمه موضوع را در کتاب راجستر ثبت مینماید .

(۴) در صورتیکه شخص بیسواد بخواهد مرافعه طلبی نماید و قادر به ارائه متن کتبی درخواست نباشد، دفتر تحریرات محکمه بیانات وی را در کتاب راجستر محکمه ثبت مینماید .

رسمي جریده

(۵۶)

دمرافعه غوښتنې د غوښتنلیک محتوي :

شپږ شپېتمه ماده :

(۱) دمرافعه غوښتنې په غوښتنلیک کې د محکمې فیصله او هغه دلایل توضیح کېږي چې دهغو په اساس فیصله د اعتراض وړ ګرځېدلې ده.

(۲) د محکمې فیصله د لاندې دلایلو له مخې د اعتراض وړ ګرځېدلی شي :

۱- دقانون او جرمي وصف په تطبیق کې تېروتنه (خطا).

۲- د قضیې له حالاتو او حقایقو څخه غیر واقعي ارزونه او نتیجه اخیستنه.

۳- دجرا په ټاکنه او اندازه کې تېروتنه (خطا).

دمرافعه غوښتنې مقدماتي اجراآت :

اووه شپېتمه ماده :

(۱) په هغه صورت کې چې دمرافعه غوښتنې غوښتنلیک د هغې محکمې د تحریراتو دفتر ته چې د اعتراض وړ فیصله یې صادره کړېده وسپارل شو، د تحریراتو دفتر مکلف دی هغه پرته له ځنډه مرافعه محکمې ته واستوي او د

محتوای درخواست مرافعه خواهی :

ماده شصت و ششم :

(۱) درخواست مرافعه خواهی شامل توضیح فیصله محکمه و ارائه دلایلی که به اساس آن فیصله مورد اعتراض قرار گرفته است، مییاشد .

(۲) فیصله محکمه بنابر دلایل ذیل مورد اعتراض قرار گرفته میتواند :

۱- خطا در تطبیق قانون و وصف جرمي .

۲- ارزیابی و نتیجه گیری غیر واقعی از حالات و حقایق قضیه .

۳- خطا در تعیین جزا و اندازه آن .

اجراآت مقدماتی مرافعه طلبی :

ماده شصت و هفتم :

(۱) در صورتیکه درخواست مرافعه خواهی به دفتر تحریرات محکمه ایکه فیصله مورد اعتراض را صادر نموده سپرده شد، دفتر تحریرات مکلف است آنرا بلافاصله به محکمه مرافعه ارسال و نقل (کاپی) درخواست را در کتاب

رسمي جریده

(۵۷)

راجستر ثبت نماید. در عین زمان دفتر تحریرات محکمه درخواست و دوسیه مربوط را با تمام اسنادیکه در مرحله اجراءات قبلی تکمیل گردیده، توأم با اشیای ضبط شده بلافاصله به محکمه مرافعه ارسال نماید.

(۲) در صورتیکه درخواست مرافعه طلبی به دفتر تحریرات محکمه مرافعه سپرده شود، رئیس محکمه مرافعه دوسیه و اسنادی را که در مرحله اجراءات قبلی تکمیل گردیده، توأم با اشیای ضبط شده از محکمه ایکه فیصله مورد اعتراض را صادر نموده، مطالبه مینماید.

(۳) رئیس محکمه مرافعه مکلف است بعد از دریافت درخواست و اشیائیکه در فقره (۲) ذکر شده، تاریخ و ساعت جلسه قضائی را تعیین نماید. تصمیم محکمه توسط پولیس به مرافعه طلب و

غوبنتلیک نقل (کاپی) د راجستر به کتاب کپی ثبت کړي، په عین وخت کې دې د محکمې د تحریراتو دفتر، غوبنتلیک او اړونده دوسیه له هغو ټولو سندونو سره چې دلومړنیو اجراءاتو په پړاو کې بشپړ شويدي، له ضبطو شوو شیانو سره یوځای پرته له څنډه مرافعه محکمې ته واستوي.

(۲) په هغه صورت کې چې د مرافعه غوبنتلیک غوبنتلیک د مرافعه محکمې د تحریراتو دفتر ته وسپارل شي، د مرافعه محکمې رئیس دوسیه او هغه سندونه چې دلومړنیو اجراءاتو په پړاو کې بشپړ شويدي له ضبطو شوو شیانو سره یوځای له هغې محکمې څخه چې داعترض وړ فیصله یې صادره کړېده غواړي.

(۳) د مرافعه محکمې رئیس مکلف دی دغوبنتلیک او هغو شیانو له ترلاسه کولو وروسته چې په (۲) فقره کې ذکر شويدي، دقضایې جلسې نېټه او ساعت وټاکي، د محکمې تصمیم د پولیسو په

څارنوال مرافعه ابلاغ میگردد و ابلاغیه مشابه به څارنوال ابتدائیه و محکوم علیه سپرده میشود.

(۴) ورقه ابلاغیه حد اقل پنج روز قبل از تاریخ انعقاد جلسه قضائی به محکوم علیه و څارنوال ابتدائیه سپرده می شود.

(۵) څارنوال مرافعه، محکوم علیه و وکیل مدافع حق دارند، اسناد رامطالعه و اشیای ضبط شده را مشاهده نمایند.

صلاحیت محکمه مرافعه :

ماده شصت و هشتم :

(۱) رسیدگی توسط محکمه مرافعه صرف منحصر به مواردی میباشد که اعتراض مرافعه خواهی در آن صورت گرفته باشد.

(۲) در صورتیکه درخواست مرافعه خواهی توسط څارنوال به محکمه مرافعه ارائه گردیده باشد، محکمه میتواند یکی از تصامیم ذیل را اتخاذ نماید :

۱- متهمی را که از طرف محکمه

واسطه مرافعه طلب او د مرافعی څارنوال ته ابلاغیږي او ورته ابلاغیه ابتدائیه څارنوال او محکوم علیه ته سپارل کېږي.

(۴) د ابلاغی پانه دقضایې جلسې د جوړېدو له نېټې څخه لږ تر لږه پنځه ورځې مخکې، محکوم علیه او د مرافعی څارنوال ته سپارل کېږي.

(۵) د مرافعی څارنوال، محکوم علیه او مدافع وکیل حق لري سندونه مطالعه او ضبط شوي شیان وويني.

د مرافعه محکمي واک :

اته شپېتمه ماده :

(۱) د مرافعی محکمي په واسطه غورکول یوازې په هغو مواردو پورې منحصر دي چې د مرافعه طلبی اعتراض په هغو کې صورت موندلی وي.

(۲) په هغه صورت کې چې د مرافعه طلبی غوښتنلیک د څارنوال لخوا مرافعه محکمي ته وړاندې شوی وي، محکمه کولای شي یو له دغو لاندې تصمیمونو څخه ونیسي :

۱- هغه تورن چې د ابتدائیه محکمي لخوا

رسمي جریده

(۵۹)

ابتدائيه برائت حاصل نموده است،
محکوم نمايد.

۲- افزايش جزاً در صورتیکه
خطا در تاويل و تطبيق قانون
شده باشد.

(۳) در صورتیکه درخواست مرافعه
خواهی تنها توسط متهم به محکمه
مرافعه ارائه گردیده باشد، محکمه مرافعه
به هیچ وجه نمیتواند اندازه جزای
را که توسط محکمه ابتدائيه تعیین
شده، ازدياد بخشد.

رسیدگی به درخواست مرافعه طلبی:

ماده شصت و نهم:

(۱) در صورتیکه محکمه مرافعه اجراءات
تکمیل شده قبلی را به منظور اتخاذ فیصله
مرافعوی کافی نداند، میتواند شهادت
شهود و نظریات اهل خبره را که قبلاً در
محکمه ابتدائيه بیان
گردیده، استماع نموده و دلایل جدید را
به مقصد صدور حکم جستجو
و فراهم نماید.

(۲) در صورتیکه فراهم آوری دلایل

بې برائت حاصل کړی وي محکوم
کړي.

۲- د جزاء زیاتول په هغه صورت کې
چې دقانون په تاويل او تطبيق کې تېروتنه
(خطا) شوې وي.

(۳) په هغه صورت کې چې دمرافعه
طلبی غوښتنلیک د تورن لخوا مرافعه
محکمې ته وړاندې شوی وي، مرافعه
محکمه په هېڅ وجه نشي کولای د هغې
جزاء اندازه چې د ابتدائيه محکمې له
خوا ټاکل شوېده زیاته کړي.

د مرافعه طلبی په غوښتنلیک غور:

ننه شپېتمه ماده:

(۱) په هغه صورت کې چې مرافعه
محکمه لومړني بشپړ شوي اجراءات د
مرافعوي فیصلې لپاره کافی ونه بولي
کولای شي د شاهدانو شاهدي او د اهل
خبره نظریې چې دمخه په ابتدائيه محکمه
کې بیان شوې دي، واورې او نوي دلایل
د حکم د صادرولو په مقصد پیدا او
برابر کړي.

(۲) په هغه صورت کې چې د نويو

رسمي جریده

(٦٠)

جدید امکان پذیر نباشد، محکمهٔ مرافعه به استناد اسناد موجود و دلایلی که در جلسه ابراز میگردد، حکم را صادر مینماید.

فیصلهٔ محکمهٔ مرافعه:

مادهٔ هفتادم:

(۱) در صورتیکه درخواست مرافعه خواهی در معاد معینه ارائه نگردد، محکمهٔ مرافعه آنرا رد مینماید.

(۲) محکمهٔ مرافعه تمام و یا قسمتی از فیصلهٔ محکمهٔ ابتدائیه را تأیید یا اصلاح مینماید.

(۳) محکمهٔ مرافعه در فیصلهٔ خود میتواند به حبس یا رهائی محکوم تحت توقیف حکم نماید.

(۴) محکمهٔ مرافعه احکام مندرج مادهٔ (۵۹) را حین صدور حکم رعایت مینماید.

دلایلو پیداکول ممکن نه وي، مرافعه محکمه د موجودو سندونو په استناد او په هغو دلایلو سره چې په غونډه کې بیانېږي، حکم صادر وي.

د مرافعه محکمي فیصله:

او یا یه ماده:

(۱) په هغه صورت کې چې د مرافعه طلبی غوښتلیک په ټاکلي معاد کې وړاندې نشي، مرافعه محکمه هغه رد وي.

(۲) مرافعه محکمه د ابتدائیه محکمي فیصله ټوله یا یوه برخه تأیید یا اصلاح کوي.

(۳) مرافعه محکمه په خپله فیصله کې کولای شي د تر توقیف لاندې محکوم په حبس یا خلاصولو حکم وکړي.

(۴) مرافعه محکمه د حکم د صادرولو په وخت کې، په (۵۹) ماده کې درج شوي حکمونه رعایتوي.

رسمي جریده

(۶۱)

لسم فصل

دستري محکمي په وړاندې پر حکم

باندي اعتراض

د مرافعه محکمي په خلاف اعتراض :

يو او يا يمه ماده :

محکوم عليه، زيانمن (متضرر) يا مرافعه

خارنوال کولای شي د مرافعه محکمي د

فيصلي په خلاف په لاندې حالاتو کې

دستري محکمي په وړاندې فرجام

غوښتنه وکړي :

۱- په هغه صورت کې چې د مرافعه

محکمي حکم دقانون په تطبيق يا تاويل

کې په تېرو تې (خطا) باندي بناء وي.

۲- په هغه صورت کې چې د مرافعه

محکمي حکم د (۷) مادې د مندرجاتو

پر بنسټ بناء شوی وي.

د اعتراض ميعاد :

دوه او يا يمه ماده :

د اعتراض غوښتليک، د حکم

صادر وونکې مرافعه محکمي د تحريراتو

دفتر يا د ستري محکمي د اړوند ديوان د

تحريراتو دفتر ته د (۶۳) مادې په (۳)

فصل دهم

اعتراض بر حکم به پيشگاه

ستره محکمه

اعتراض عليه فيصله محکمه مرافعه :

ماده هفتادو يکم :

محکوم عليه، متضرر يا خارنوال

مرافعه ميتواند عليه فيصله محکمه

مرافعه در حالات ذيل به پيشگاه

ستره محکمه فرجام

خواهي نمايند :

۱- در صورتیکه حکم محکمه مرافعه بر

خطا در تطبيق يا تاويل قانون بناء

يافته باشد .

۲- در صورتیکه حکم محکمه مرافعه به

اساس مندرجات ماده (۷) بناء

يافته باشد .

ميعاد اعتراض :

ماده هفتاد و دوم :

درخواست اعتراض به دفتر تحريرات

محکمه مرافعه صادر کننده حکم يا به

دفتر تحريرات ديوان مربوط

ستره محکمه طبق شرائط مندرج

رسمي جریده

(۶۲)

فقره (۳) ماده (۶۳) در مدت
(۳۰) روز سپرده میشود.

طرز اعتراض :

ماده هفتاد و سوم :

اعتراض بر حکم محکمه مرافعه
با رعایت حکم ماده (۶۵) قابل
رسیدگی میباشد.

اجراآت مقدماتی فرجام خواهی :

ماده هفتاد و چهارم :

(۱) در صورتیکه درخواست فرجام
خواهی به دفتر تحریرات محکمه ایکه
فیصله مورد اعتراض را صادر نموده،
سپرده شود، دفتر تحریرات مکلف است
درخواست و دوسیه مربوط را با تمام
اسنادیکه در مرحله اجراآت قبلی
تکمیل گردیده، توأم با اشیای
ضبط شده بلافاصله به
ستره محکمه ارسال و کاپی
درخواست را در کتاب راجستر
ثبت نماید. در عین حال
درخواست فرجام خواهی به
دفتر تحریرات دیوان مربوط

فقره کی ددرج شوو شرایطو مطابق د
(۳۰) ورخو په موده کې سپارل کېږي.

د اعتراض ډول (طرز) :

دري اویایمه ماده :

د مرافعه محکمې پر حکم باندې اعتراض
د (۶۵) مادې د حکم په رعایتولو سره د
غور وړ دی.

د فرجام غوښتنې مقدماتی اجراآت :

خلور اویایمه ماده :

(۱) په هغه صورت کې چې د فرجام
غوښتنې غوښتلیک د هغې محکمې د
تحریراتو دفتر ته چې د اعتراض وړ
فیصله یې صادره کړې ده وسپارل شي،
د تحریراتو دفتر مکلف دی غوښتلیک
او اړونده دوسیه له ټولو هغو سندونو
سره چې د لومړنیو اجراآتو په پړاو کې
بشپړ شوي دي، له ضبطو شوو شیانو سره
یو ځای یې له څنډه سترې محکمې ته
واستوي او د غوښتلیک کاپی د راجستر
په کتاب کې ثبت کړي. په عین حال کې
د فرجام غوښتنې غوښتلیک د
سترې محکمې د اړوند

رسمي جریده

(۶۳)

ستره محکمه سپرده میشود.

رئیس دیوان مربوط دوسیه و اسنادی را که در مرحله اجراءات قبلی تکمیل گردیده با اشیای ضبط شده از محکمه که فیصله مورد اعتراض را صادر نموده، مطالبه مینماید.

(۲) در صورتیکه دیوان مربوط ستره محکمه اعتراض را دریافت نماید میتواند از دفتر تحریرات محکمه مرافعه تقاضا نماید تا دوسیه و اسنادی را که در مرحله اجراءات قبلی تکمیل گردیده با اشیای ضبط شده از محکمه که فیصله مورد اعتراض را صادر نموده مطالبه نماید.

(۳) دیوان مربوط ستره محکمه مکلف است بعد از دریافت درخواست، دوسیه و سائر اسنادی که در فقره سوم ذکر شده، تاریخ و ساعت جلسه قضائی را از طریق دفتر تحریرات خویش تعیین نماید، تصمیم محکمه توسط پولیس به متهم

دیوان د تحریراتو دفتر ته سپارل کبری.

د اړوند دیوان رئیس دوسیه او هغه سندونه چې دلومرنیو اجراءاتو په پراو کې بشپړ شوي دي له ضبطو شويو شیانو سره یو ځای له هغې محکمې څخه چې د اعتراض وړ فیصله یې صادره کړې ده غواړي.

(۲) په هغه صورت کې چې د سترې محکمې اړوند دیوان اعتراض تر لاسه کړي کولای شي د مرافعه محکمې د تحریراتو له دفتر څخه وغواړي تر څو دوسیه او هغه سندونه چې د لومړنیو اجراءاتو په پراو کې بشپړ شوي دي له ضبطو شويو شیانو سره یو ځای له هغې محکمې څخه چې د اعتراض وړ فیصله یې صادره کړې ده وغواړي.

(۳) د سترې محکمې اړوند دیوان مکلف دی د غوښتنلیک، دوسې او نورو سندونو چې په (۳) فقره کې ذکر شوي دي له تر لاسه کولو وروسته دقضایي غونډې نېټه او ساعت د خپل د تحریراتو د دفتر له لارې وټاکي،

رسمي جریده

(۶۴)

فرجام خواه و څارنوال ابلاغ میگردد. ابلاغیه مشابه باید به څارنوال، مستانف و محکوم علیه در حالیکه استیناف خواهی توسط څارنوال صورت گرفته باشد سپرده شود.

(۴) دفتر تحریرات دیوان مربوط ستره محکمه مکلف است حد اقل پنج روز قبل از تاریخ انعقاد جلسه قضائی ورق ابلاغیه را به محکوم علیه و څارنوال مرافعه نیز اخبار نماید.

(۵) محکوم علیه، وکیل مدافع و څارنوال حق دارند اسناد را مطالعه و اشیای ضبط شده را مشاهده نمایند.

رسیدگی به درخواست فرجام خواهی:

ماده هفتاد و پنجم:

(۱) قاضی دیوان مربوط ستره محکمه در شروع جلسه جریان قضیه را به طور شفاهی بیان نموده و موارد اعتراض به فیصله محکمه مرافعه و دلایل شکایت را

دمحکمې تصمیم د پولیسو په واسطه فرجام غوښتونکي تورو او څارنوال ته ابلاغېږي. ورته (مشابه) ابلاغیه باید څارنوال، مستانف او محکوم علیه ته پداسې حال کې چې استیناف طلبی د څارنوال خوا صورت موندلی وي، وسپارل شي.

(۴) دسترې محکمې داروند دیوان د تحریراتو دفتر مکلف دی چې د قضایې جلسې د جوړېدوله نېټې څخه لږترلږه پنځه ورځې دمخه د ابلاغې پاڼه محکوم علیه او څارنوال ته هم اخبار کړي.

(۵) محکوم علیه، مدافع وکیل او څارنوال حق لري چې سندونه مطالعه او ضبط شوي شیان وويني.

د فرجام غوښتنې پر غوښتلیک غور کول:

پنځه او یایمه ماده:

(۱) دسترې محکمې د اړوند دیوان قاضی د جلسې په پیل کې د قضیې بهیر په شفاهي توګه بیانوي او دمرافعه محکمې پر فیصلې د اعتراض موارد او د شکایت

رسمي جریده

(۶۵)

دلایل توضیح کوي.

فرجام غوښتونکی وروسته خپل اعتراض په شفاهي توګه وړاندې کوي، هغه نیوکې او اشتباه ګانې چې دده له نظره، په فیصله کې وجود لري اوله قانون څخه سرغړونې چې صورت یې موندلی دی، بیانوي.

وروسته مقابل لوری د اعتراض په رد یا د مرافعه محکمې له فیصلې څخه په ملاتړ خپل دلایل وړاندې کوي.

(۲) د مباحثې په بهیر کې دسترې محکمې د اړوند دیوان رئیس او غړي، د موضوع د زیات وضاحت په منظور خپلې پوښتنې مطرح کولای شي.

ددیوان رئیس، قضایي جلسه د جلسې په پای کې پرېږدي، د قضیې په هکله تصمیم نیسي، وروسته د دیوان رئیس قضایي جلسې ته مراجعه کوي او حکم لولي.

(۳) د دیوان رئیس کولای شي د فیصلې د صادرولو دلایل ولولي یا یې د اړوند دیوان د تحریراتو دفتر ته وسپاري.

توضیح مینماید.

فرجام خواه بعداً اعتراض خویش را به طور شفاهی ارائه نموده، انتقادات و اشتباهاتی که به نظر او در فیصله وجود دارد و تخلفاتی که از قانون صورت گرفته است بیان مینماید.

متعاقباً جانب مقابل دلایل خویش را به رد اعتراض یا پشتیبانی از فیصله محکمه مرافعه ارائه مینماید.

(۲) در جریان مباحثه رئیس و اعضای دیوان مربوط ستره محکمه به منظور وضاحت بیشتر موضوع سوالات خویش را مطرح نموده میتوانند.

رئیس دیوان، جلسه قضائی را در پایان جلسه ترک نموده، در مورد قضیه تصمیم اتخاذ مینماید، بعداً رئیس دیوان به جلسه قضائی مراجعه نموده و حکم را قرائت مینماید.

(۳) رئیس دیوان میتواند دلایل صدور فیصله را قرائت یا به دفتر تحریرات دیوان مربوط بسپارد.

د اعتراض ردول :

شپږ اويايمه ماده :

ستره محکمه په لاندې حالاتو کې اعتراض ردوي او دمرافعه محکمې فيصله تائيدوي :

۱- په هغه صورت کې چې اعتراض په ټاکلې موده کې وړاندې شوی نه وي.

۲- په هغه صورت کې چې اعتراض په (۷۱) ماده کې په درج شوو قضيو پورې اړه ونلري.

۳- په هغه صورت کې اعتراض موجه ثابت نشي.

د اعتراض وړ فيصلې تعدیلول :

اووه اويايمه ماده :

(۱) په هغه صورت کې چې دمرافعه محکمې حکم د قانون په تطبيق يا تاويل کې په خطاء استناد بناشوی وي، دغه امر فيصله نه باطلوي، پدې شرط چې دمرافعه محکمې په حکم کې پرېکنده (قاطع) اغېزه ونلري. پدې حالت کې دسترې محکمې اړوند ديوان فيصله اصلاح کوي او په هکله يې دفيصلې صادرونکې محکمې ته خبر ورکوي.

رد اعتراض :

ماده هفتادو ششم :

ستره محکمه در حالات ذيل اعتراض را رد و فيصله محکمه مرافعه را تائيد مينمايد :

۱- در صورتیکه اعتراض در مدت معينه ارائه نشده باشد.

۲- در صورتیکه اعتراض به قضايای مندرج ماده (۷۱) ارتباط نداشته باشد.

۳- در صورتیکه اعتراض موجه ثابت نشود.

تعدیل فيصله مورد اعتراض :

ماده هفتادو هفتم :

(۱) در صورتیکه حکم محکمه مرافعه به استناد خطاء در تطبيق يا تاويل قانون بناء یافته باشد، اين امر منجر به بطلان فيصله نميگردد، مشروط بر اینکه تأثير قاطع در حکم محکمه مرافعه نداشته باشد. در اين حالت ديوان مربوط ستره محکمه فيصله را اصلاح نموده، در زمينه به محکمه صادر کننده فيصله اطلاع ميدهد.

رسمي جریده

(۶۷)

(۲) در صورتیکه در فیصله مورد اعتراض اندازه و نوع جزا طور غلط درج گردیده باشد، این امر نیز موجب بطلان فیصله نگردیده، تصحیح توسط ستره محکمه صورت میگیرد.

(۳) دیوان ستره محکمه به شکل مستقیم فیصله مورد اعتراض را ولو که در اعتراضیه معترض شامل نباشد، میتواند تصحیح نماید، مشروط بر اینکه احکام قانون بیشتر به نفع متهم باشد.

ابطال بدون ارجاع :

ماده هفتاد و هشتم :

(۱) دیوان ستره محکمه فیصله مورد اعتراض را در حالات ذیل باطل اعلام میدارد :

۱- در صورتیکه اتهام مطابق احکام قانون جرم پنداشته نشده باشد.

۲- در صورتیکه جرم تحت مرور زمان آمده باشد.

۳- در صورتیکه قضیه طور غیر قانونی تعقیب گردیده باشد.

(۲) به هغه صورت کي چي په اعتراض وړ فيصله کي دجزاء اندازه او ډول په غلطه توگه درج شوي وي، دغه امر هم دفيصلې دپطلان موجب نه گرځي، دسترې محکمې لخوا تصحيح کېږي.

(۳) دسترې محکمې ديوان د اعتراض وړ فيصله په مستقيم ډول ولو که د معترض په اعتراضيه کې شامل نه وي کولای شي تصحيح کړي، پدې شرط چې قانوني احکام زيات د تورن په گټه وي.

له ارجاع پرته ابطال :

اته اويايمه ماده :

(۱) دسترې محکمې ديوان داعتراض وړ فيصله په لاندې حالاتو کې باطله اعلاموي :

۱- په هغه صورت کې چې تور دقانون د حکمونو مطابق جرم نه وي گڼل شوی.

۲- په هغه صورت کې چې جرم تر مرور زمان لاندې راغلی وي.

۳- په هغه صورت کې چې قضیه په غیر قانوني توگه تعقیب شوې وي.

رسمي جریده

(۶۸)

۴- در صورتیکه فیصله مورد نظر خارج حوزه صلاحیت قانونی محکمه مرافعه باشد.

۵- در صورتیکه حکم در مورد شخص دیگری صادر شده باشد.

۶- در صورتیکه ثابت شود که در عین قضیه در مورد آن شخص قبلاً فیصله صورت گرفته باشد.

۷- در صورتیکه دیوان ستره محکمه ارجاع قضیه و یا تعدیل آن را به اساس اسناد موجود غیر ضروری تلقی نماید.

ارجاع به محکمه مرافعه مماثل :

ماده هفتاد و نهم :

(۱) در صورتیکه شرایط مندرج مواد (۷۶، ۷۷ و ۷۸) در قضایای وارده موجود نباشد، دیوان مربوط ستره محکمه فیصله را نقض نموده، دوسیه را غرض رسیدگی به محکمه مرافعه مماثل و یا همان محکمه مرافعه اولی ارجاع مینماید، مشروط بر اینکه قضات فیصله کننده اولی در حل و فصل دوسیه

۴- په هغه صورت کې چې د نظر وړ فیصله د مرافعه محکمې د قانوني واک له حوزې څخه بهر وي.

۵- په هغه صورت کې چې حکم د بل شخص په مورد کې صادر شوی وي.

۶- په هغه صورت کې چې ثابت شي چې په عين قضیه کې دهغه شخص په برخه کې پخوا فیصله شوې وي.

۷- په هغه صورت کې چې دسترې محکمې دیوان دقضیې ارجاع او یا یې تعدیل د موجودو سندونو په اساس غیر ضروري وگڼي.

مماثلې مرافعه محکمې ته ارجاع کول :

نه او یا یې ماده :

(۱) په هغه صورت کې چې په راغلو قضیو کې په (۷۶، ۷۷ او ۷۸) مادو کې درج شوي شرایط موجود نه وي، دسترې محکمې اړوند دیوان فیصله نقض کوي، دوسیه د غورکولو په غرض مماثلې مرافعه محکمې او یا هماغې لومړۍ محکمې ته ارجاع کوي، پدې شرط چې لومړي فیصله کوونکي قاضیان د دوسې

رسمي جریده

(۶۹)

په حل او فصل کې ګلپون ونکړي.

(۲) د سترې محکمې اړوند دیوان ممانلې محکمې یا لومړۍ محکمې ته د دوسې د ارجاع په ترڅ کې لازمه لارښوونه صادر وي چې په بیا غور کولو کې د رعایت وړ وي.

(۳) د مرافعه محکمې فیصله د (۷۱) مادې د حکمونو مطابق د اعتراض وړ ګرځېدلی شي.

د فیصلې په صادرولو کې دسترې

محکمې واک:

اتیایمه ماده:

ستره محکمه واک لري د اعتراض وړ فیصله کلاً یا قسماً نقض کړي.

یوولسم فصل

دمحکمو پر وروستنی فیصله

باندي نوې کتنه (تجدید نظر)

پر فیصلې باندي نوې کتنه:

یو اتیایمه ماده:

د محکوم علیه د منفعت لپاره د جنحې او جنایت په قضیو کې په وروستیو فیصلو باندي نوې کتنه په لاندې حالاتو کې صورت موندلای شي:

اشتراک نمایند .

(۲) دیوان مربوط ستره محکمه حین اجرای دوسیه به محکمه ممانل یا محکمه مرافعه اولی هدایت لازم را صادر مینماید که در رسیدگی مجدد قابل رعایت میباشد .

(۳) فیصله محکمه مرافعه مطابق احکام ماده (۷۱) میتواند مورد اعتراض قرار گیرد.

صلاحیت ستره محکمه در

صدور فیصله:

ماده هشتادم:

ستره محکمه صلاحیت دارد فیصله مورد اعتراض را کلاً و یا قسماً نقض نماید.

فصل یازدهم

تجدید نظر بر فیصله

نهائی محاکم

تجدید نظر بر فیصله:

ماده هشتادویکم:

در احوال ذیل مطالبه تجدید نظر بر فیصله های نهائی در قضایای جنحه و جنایت جهت منفعت محکوم علیه صورت گرفته میتواند:

رسمي جریده

(۷۰)

۱- اگر حقایقیکه به اساس آن حکم استوار باشد با حقایقیکه در فیصله نهائی دیگر وجود دارد، مطابقت نداشته باشد.

۲- در حالتیکه حکم جزائی بر یک حکم صادره از یک محکمه مدنی بنیاد یافته باشد و حکم محکمه مدنی مذکور ملغی شود.

۳- در حالتی که بعد از حکم وقایعی حادث یا ظاهر شود یا اوراقی تقدیم گردد که در وقت محاکمه معلوم نبوده و ممکن است این واقعه یا اوراق براءت محکوم علیه را ثابت سازد.

۴- درحالتیکه شهادت زور (دروغ) ، تزویر مستند و یا بعضی اعمال غیر قانونی شهود یا اهل خبره ظاهر گردد، محکمه فیصله نهائی را در مورد شان صادر میکند.

۵- در حالتی که متهم در جرم قتل محکوم علیه قرار گیرد، عناصر جدید دلالت کونکنده رخ بدهد که

۱- که هغه حقایق چې حکم د هغو پر بنسټ ولاړ وي له هغو حقایقو سره چې په بله وروستی فیصله کې وجود لري مطابقت ونلري.

۲- په داسې حالت کې چې جزایي حکم، د یوې مدني محکمې پر یوه صادره حکم باندې ولاړوي او دنوموړې مدني محکمې حکم لغوه شي.

۳- په داسې حالت کې چې له حکم وروسته داسې پېښې را منځته یا ښکاره شي یا داسې پانې وړاندې شي چې د محاکمې په وخت کې معلومې نه وې او ممکنه ده دغه پېښې یا پانې د محکوم علیه براءت ثابت کړي.

۴- په داسې حالت کې چې د شاهدانو یا اهل خبره د زور (درواغو) شاهدي، مستند تزویر یا ځینې غیر قانوني اعمال څرگند شي، محکمه د هغو په هکله وروستی فیصله صادر وي.

۵- په داسې حالت کې چې تورن د قتل په جرم کې محکوم علیه واقع شي، داسې نوي دلالت کونکي عناصر رامنځ ته

رسمي جریده

(۷۱)

عدم وقوع قتل شخص
را ثابت نماید .

۶- اگر حکم در ختم جریان بدون
آگاهی رسمی متهم صادر یا اینکه در
جریان محاکمه حق حاضر شدن به وی
داده نشده که در نتیجه آن از حق انتخاب
وکیل مدافع محروم گردیده و یا
اینکه علت عدم حضور محکوم علیه
بصورت روشن و واقعی معلوم نبوده
و یا اینکه محکمه به این امر
متوجه نگردیده باشد .

حق تجدید نظر :

ماده هشتاد و دوم :

خارنوال و محکوم علیه یا وکیل مدافع،
اقارب نزدیک یا وارثین وی حق دارند بر
فیصله نهائی محاکم تقاضای تجدید
نظر نمایند. به هر صورت اخذ موافقه
محکوم علیه بر تقاضای تجدید نظر
ضروری پنداشته میشود. مگر اینکه نزد
محکمه ثابت شود که محکوم علیه
فاقد اهلیت قانونی میباشد،

شی چی د شخص د قتل نه پېښېدل ثابت
کړي .

۶- که حکم د بهر (جریان) په پای کې د
تورن له رسمي خبرتیا پرته صادر شي یا
دا چې د محاکمې په بهر کې ده ته
د حاضرېدو حق ور نکړای شي چې په
نتیجه کې یې د مدافع وکیل د ټاکلو له
حق څخه محروم شي یا دا چې د محکوم
علیه د نه حاضرېدو علت په روښانه او
رېښتني صورت معلوم نه وي او یا دا چې
محکمه دغه امر ته نه وي متوجه شوې .

د نوې کتنې حق :

دوه اتیایمه ماده :

خارنوال او محکوم علیه یا مدافع وکیل،
نېرېدې خپلوان یا دهغه وارثان حق لري د
محکوم پر وروستیو فیصلو د نوې کتنې
غوښتنه وکړي. په هر صورت د نوې
کتنې په غوښتنه د محکوم علیه د موافقې
اخیستل اړین (ضروري) گڼل کېږي. مگر
دا چې د محکمې په وړاندې ثابته
شي چې محکوم علیه د قانوني اهلیت نه

رسمي جریده

(۷۲)

در این صورت و کیل مدافع، اقارب نزدیک و یا وارثین میتوانند بدون موافقه محکوم علیه تقاضای تجدید نظر نمایند.

اجراآت تجدید نظر :

ماده هشتاد و سوم :

(۱) در خواست تجدید نظر توأم با اسنادیکه مطالبه تجدید نظر به آن استناد گردیده ، به مقام ستره محکمه تقدیم میگردد .

(۲) به استثنای حکم اعدام، درخواست تجدید نظر مانع تطبیق فیصله مورد اعتراض نمیگردد .

(۳) در خواست تجدید نظر توسط هیئت مرکب از یک قاضی ستره محکمه و دو قاضی محکمه مرافعه که از طرف رئیس ستره محکمه تعیین میگردند، ارزیابی و مورد رسیدگی قرار میگیرد . لوی خارنوال نظر خویش را در مورد درخواست تجدید نظر اظهار میدارد .

(۴) در صورتیکه هیئت، درخواست تجدید نظر را موجه تلقی نماید،

لرونکی دی، پدې صورت کې مدافع وکیل، نېردي خپلوان یا وارثان یې کولای شي د محکوم علیه له موافقې پرته د نوې کتنې غوښتنه وکړي.

د نوې کتنې اجراآت :

دري اتيایمه ماده :

(۱) د نوې کتنې غوښتنلیک له هغو سندونو سره یو ځای چې دنوې کتنې غوښتنه پرې درول (استناد) شوبده، سترې محکمې ته وړاندې کېږي.

(۲) دا اعدام د حکم په استننا دنوې کتنې غوښتنلیک د اعتراض وړ فیصلې د تطبیق ځنا نه ګرځي.

(۳) د نوې کتنې غوښتنلیک دسترې محکمې له یوه قاضي او د مرافعه محکمې له دوو قاضیانو څخه دجوړ هیئت لخوا چې دسترې محکمې د رئیس له لوري ټاکل کېږي، ارزول کېږي او تر غور لاندې نیول کېږي. لوی خارنوال د نوې کتنې د غوښتنلیک په هکله خپل نظر بیانوي.

(۴) په هغه صورت کې چې هیئت د نوې کتنې غوښتنلیک موجه و گڼي،

رسمي جریده

(۷۳)

درخواست را همراه با دوسیه مربوط به ستره محکمه تقدیم مینماید، در غیر آن هیئت درخواست مذکور را رد مینماید. این تصمیم قابل اعتراض نمیباشد.

(۵) در صورتیکه درخواست تجدید نظر و دوسیه مربوط آن به ستره محکمه مواصلت نماید، ستره محکمه تاریخ رسیدگی قضیه را تعیین و حد اقل پنج روز قبل از شروع جلسه، آنرا به معترض ولوی خارنوال ابلاغ مینماید.

خارنوال و محکوم علیه و یا وکیل مدافع حق دارند نظریات شانرا در جلسه رسیدگی قضیه در مورد تجدید نظر ابراز نمایند.

(۶) در صورتیکه محکمه، مطالبه تجدید نظر معترض را تأیید و شکایت ثابت گردد، حکم را باطل و برائت وی را اعلام میدارد.

(۷) در صورتیکه نزد ستره محکمه درخواست تجدید نظر بی مورد ثابت گردد، آنرا رد مینماید.

(۸) در صورتیکه نزد ستره محکمه

غوبنتلیک له اړوندې دوسیې سره یو ځای سترې محکمې ته وړاندې کوي پرته لدې هیئت نوموړی غوبنتلیک ردوي. دغه تصمیم د اعتراض وړندی.

(۵) په هغه صورت کې چې د نوې کتنې غوبنتلیک او اړونده دوسیه یې سترې محکمې ته ورسېږي، ستره محکمه د قضیې د غورکولو نېټه ټاکي او دجلسې له پیل څخه لږترلږه پنځه ورځې د مخه، هغه معترض او لوی خارنوال ته ابلاغوي. خارنوال او محکوم علیه او یا مدافع وکیل حق لري، دقضیې د غورکولو په جلسه کې د نوې کتنې په هکله خپلې نظریې بیان کړي.

(۶) په هغه صورت کې چې محکمه د معترض د نوې کتنې غوبنته تایید او شکایت ثابت شي، حکم باطلوي او د هغه برائت اعلاموي.

(۷) په هغه صورت کې چې د نوې کتنې غوبنتلیک د سترې محکمې په وړاندې بی ځایه ثابت شي، هغه ردوي.

(۸) په هغه صورت کې چې دسترې

ثابت گردد که درخواست تجدید نظر به ارزیابی بیشتر ضرورت دارد، دوسیه را توأم با هدایت لازم به محکمه ممال و یا محکمه ایکه فیصله آن مورد اعتراض قرار گرفته است ارجاع مینماید، مشروط بر اینکه قضات آن غیر از قضات اولی باشند که حکم را صادر نموده اند.

(۹) رسیدگی به قضیه مورد تجدید نظر مطابق قواعد مرعی الاجراء برای استماع دعوی صورت گرفته و فیصله اتخاذ شده جانشین فیصله قبلی میگردد. اعتراضی که بر فیصله اولی مجاز بوده بر فیصله اخیر نیز مجاز میباشد.

(۱۰) در صورتیکه محکوم علیه به اساس تجدید نظر برانت حاصل نماید، محکمه متشکل از غیر قضات اولی، حکم اعاده مصارف اجراءات و سایر مصارفی را که محکوم علیه به پرداخت آن در نتیجه حکم قبلی مکلف گردیده است، صادر مینماید.

محکمې په وړاندې ثابته شي چې د نوې کتنې غوښتنلیک زیاتې ارزونې ته اړتیا لري دوسیه له لازمي لارښوونې سره یوځای ممالې محکمې یا هغې محکمې ته چې فیصله یې د اعتراض وړ ګرځېدلې ده ارجاع کوي، پدې شرط چې قاضیان یې هغه پخواني (لومړي) قاضیان نه وي کوم چې حکم یې صادر کړی دی.

(۹) د نوې کتنې وړ قضیې غور، د دعووو د اورېدلو لپاره د مرعی الاجراء قواعد و مطابق صورت مومي او شوې فیصله د پخواني فیصلې ځای نیسي، هغه اعتراض چې پر لومړۍ فیصلې مجاز دی پر وروستۍ فیصله هم مجاز دی.

(۱۰) په هغه صورت کې چې محکوم علیه د نوې کتنې پر بنسټ برانت حاصل کړي، له پخوانیو (لومړنیو) قاضیانو پرته جوړه شوې محکمه، د اجراءاتو د لګښتونو او نورو هغو لګښتونو د أعادي حکم چې محکوم علیه د مخکني حکم په پایله کې د هغو په ورکولو مکلف شوی دی، صادر وي.

رسمي جریده

(۷۵)

در صورت وفات محکوم علیه مصارف به ورثه وی پرداخته میشود.

(۱۱) در صورتی که درخواست تجدید نظر رد گردد، محکوم علیه نمیتواند مجدداً به اساس عین دلایل قبلی تقاضای تجدید نظر نماید.

فصل دوازدهم

تطبيق فيصله های

نهائی محاکم

تطبيق فيصله ها :

ماده هشتاد و چهارم :

تطبيق فيصله های نهائی محاکم مطابق حکم فقره (۴) ماده (۸) از وظایف خارنوال میباشد.

تطبيق مجازات حبس :

ماده هشتاد و پنجم :

(۱) خارنوال صلاحیت دارد، امر گرفتاری و حبس محکوم علیه را که قبلاً توقیف نشده باشد، به پولیس محل صادر نماید.

د محکوم علیه د مړینې په صورت کې لگښتونه دهغه ورثې ته ورکول کېږي.

(۱۱) په هغه صورت کې چې د نوې کتنې غوښتلیک رد شي، محکوم علیه نشي کولای د عین مخکینودلایلو پر بنسټ بیا د نوې کتنې غوښتنه وکړي.

دوولسم فصل

دمحکمو د وروستنیو(نهایی)

فیصلو تطبيق

دفیصلو تطبيق :

څلور اتيایمه ماده :

دمحکمو د وروستنیو فیصلو تطبيق، د (۸) مادې د (۴) فقرې د حکم مطابق، د خارنوال له دندو څخه دی.

دحبس د جزاگانو تطبيق :

پنځه اتيایمه ماده :

(۱) خارنوال واک لري، دمحکوم علیه د نیونې او حبس حکم چې پخوا نه وي توقیف شوی، د محل پولیسو ته صادر کړي.

رسمي جریده

(۷۶)

(۲) هرگاه سکونت محکوم عليه خارج از حوزه صلاحیت پولیس محل باشد، آمر پولیس دستور صادره را به آمر پولیس ذیصلاح محل مربوط ارسال مینماید. همان څارنوال میتواند دستور را مستقیماً به آمر متذکره بفرستد.

(۳) هرگاه محکوم عليه قبلاً در توقیف باشد، څارنوال مکلف است وزارت عدلیه را در مورد تقاضای تطبیق حکم باخیر سازد. این اطلاعیه مشتمل بر هویت و سایر خصوصیات شخص، تذکر فیصله قضائی و جزای تعیین شده میباشد.

تطبیق مجازات بدیل حبس :

ماده هشتاد و ششم :

(۱) څارنوال صلاحیت دارد امر تطبیق مجازات بدیل حبس را با نظر داشت احکام فقره (۲) ماده (۸۵) به آمر پولیس محل صادر نماید.

(۲) پولیس مکلف است وقتاً فوقتاً از عملکرد محکوم عليه نظارت نموده،

(۲) که چبری د محکوم عليه استوگنه د سیمی د پولیسو د واک له حوزې څخه بهر وي، د پولیسو آمر صادر شوی دستور د اړوندې سیمی د پولیسو واکمن آمر ته ور استوي. همغه څارنوال کولای شي دستور مستقیماً نوموړي آمر ته واستوي.

(۳) که چبری محکوم عليه مخکې په توقیف کې وي، څارنوال مکلف دی د عدلیې وزارت د حکم د تطبیق د غوښتنې په هکله خبر کړي. دغه خبرتیا د شخص پر پېژندنه او نورو خصوصیاتو، د قضایې فیصلې او ټاکل شوې جزا په ذکر کولو مشتمله ده.

د حبس د بدیل جزاگانو تطبیق قول :

شپړاتیایمه ماده :

(۱) څارنوال واک لري د حبس د بدیل جزاگانو د تطبیق امر، د (۸۵) مادې د (۲) فقرې حکمونو ته په پام سره، د سیمی د پولیسو آمر ته صادر کړي.

(۲) پولیس مکلف دي وخت په وخت د محکوم عليه کړنه (عمل) و څاري او

رسمي جریده

(۷۷)

گزارش آن را به څارنوال مربوط ارائه نماید .

(۳) در صورتیکه محکوم علیه مخالف دساتیر محکمه عمل نموده باشد، څارنوال موضوع را به محکمه مربوط اطلاع میدهد . محکمه میتواند تجویز اتخاذ شده را لغو و استمرار حبس حکم شده را جاگزین آن نماید .

تطبیق جرایم نقدي:

ماده هشتاد و هفتم:

(۱) څارنوال میتواند دستور تطبیق جرمه را به وزارت عدلیه بسپارد.

(۲) وزارت عدلیه مستقیماً یا به اساس تقاضای همکاری از نهاد های مالی میتواند مبالغ ذکر شده که تسلیم وزارت مالیه می گردد، جمع آوری نماید.

تطبیق فیصله مبنی بر مصادره اشیاء :

ماده هشتاد و هشتم :

(۱) څارنوال امر مصادره اشیاء و دارائی محکوم علیه را به آمر پولیس محل که اشیاء

ریوت یې اړوند څارنوال ته ورکړي .

(۳) په هغه صورت کې چې محکوم علیه د محکمې د دستورونو په خلاف عمل کړی وي، څارنوال موضوع اړوندې محکمې ته خبر ورکوي . محکمه کولای شي نیول شوی تجویز لغوه او د حکم شوي حبس استمرار یې په ځای و دروي .

د نقدي جرمو تطبیق:

اووه اتیامه ماده:

(۱) څارنوال کولای شي د جرمي د تطبیق دستور د عدلي وزارت ته وسپاري .

(۲) د عدلي وزارت مستقیماً یا له مالي دایرو څخه د همکاری د غوښتنې په اساس کولای شي ذکر شوي پیسې چې د مالي وزارت ته تسلیمېږي، را ټولې کړي .

د شیانو د مصادري د فیصلي تطبیق :

اته اتیامه ماده :

(۱) څارنوال د محکوم علیه د شیانو او شتمني د مصادري امر د سیمې د پولیسو آمر ته

رسمي جریده

(۷۸)

و دارائی در آن موقعیت دارد، صادر مینماید. این امر مشتمل بر یادداشت های ضروری برای تثبیت علائم و مشخصات اشیاء و دارائی متذکره میباشد.

(۲) حکم مصادره اشیاء و دارائی توسط پولیس تطبیق میگردد.

احکام خاص برای تنفیذ :

ماده هشتاد و نهم :

(۱) مدت گرفتاری قبل از فیصله نهائی از مدت حبس یا بدیل مجازات کاسته میشود.

(۲) در صورتیکه حکم حبس بالای زنیکه شش ماهه حامله بوده، صادر گردیده باشد، خانونال باید تطبیق حکم را الی مدت چهار ماه بعد از وضع حمل به تعویق اندازد.

(۳) در صورتیکه محکوم علیه به امراض روانی مصاب گردد، خانونال باید امر تطبیق حکم را الی اعاده صحت اش متوقف و هدایت دهد تا ویرا به شفاخانه جهت معالجه و تداوی انتقال

چې شیان او شتمنی هلته موقعیت لري صادروي. په دغه امر کې د نوموړو شیانو او شتمنی دنبس او مشخصاتو دتثبیت لپاره ضروري یادښتونه شامل دي.

(۲) دشیانو او شتمنی د مصادري حکم د پولیسو په واسطه تطبیقېږي.

دتنفیذ لپاره خاص حکمونه :

نهه اتیایمه ماده :

(۱) له وروستنی فیصلې دمخه د نیونې یا د مجازاتو د بدیل موده، دحبس له مودې څخه کمېږي.

(۲) په هغه صورت کې چې د حبس حکم پر هغې ښځې باندې چې شپږ میاشتې امیند واره وي، صادر شوی وي، خانونال باید د حکم تطبیق، دحمل له وضع وروسته تر څلورو میاشتو پورې وځنلوي.

(۳) په هغه صورت کې چې محکوم علیه په رواني ناروغیو اخته شي، خانونال باید د امر تطبیق د هغه د روغتیا تر بېرته را گرځېدو پورې و ځنلوي او لارښوونه وکړي څو هغه دمعالجې او درملنې لپاره روغتون ته ولېږدوي

رسمي جریده

(۷۹)

نماید، مدت معالجه و تداوی از مدت حبس محکوم بها کاسته میشود.

(۴) در صورتیکه محکوم علیه به امراض صعب العلاج مصاب بوده و سپری نمودن مجازات حبس در محبس برای صحت وی زیانمند تمام شود. به اساس پیشنهاد کمیسیون طبی مؤظف، خارنوال باید تطبیق حکم را متوقف نماید. در صورتیکه صحت شخص یاد شده اعاده گردد، حکم به حبس بلافاصله تطبیق میگردد. مدت معالجه از مدت حبس محکوم بها کاسته نمی شود.

(۵) در صورتیکه زن و شوهر همزمان به ارتکاب جرایم واحد یا جداگانه به حبس کمتر از یکسال محکوم گردیده باشند، خارنوال باید حکم حبس یکی از آن ها را به تعویق اندازد، مشروط بر اینکه رها شونده مجرم متکرر نبوده و مسوولیت سرپرستی طفلی را که عمر آن کمتر از پانزده سال بوده بدوش داشته باشد. حکم حبس

د درملنی موده د محکوم بها د حبس له مودې څخه کمېږي.

(۴) په هغه صورت کې چې محکوم علیه په صعب العلاج ناروغیو باندې اخته وي او په محبس کې د حبس د جزا تېرول د هغه روغتیا ته په زیان تمام شي، دمؤظف طبي کمپسیون د وړاندیز په اساس خارنوال باید، د حکم تطبیق و دروي، په هغه صورت کې چې د یادشوي شخص روغتیا اعاده شي، حکم په حبس بې له ځنډه تطبیقېږي، د معالچې موده د محکوم بها د حبس له مودې څخه نه کمېږي.

(۵) په هغه صورت کې چې ښځه او مېړه په یوه وخت د واحدو یا جلا جلا جرمونو په ارتکاب له یوه کال څخه په لږ حبس محکوم شوي وي، خارنوال باید دهغوی د یوه د حبس حکم وځنلوي، پدې شرط چې خوشې شوی، متکرر مجرم نه وي او دهغه ماشوم دسرپرستی مسوولیت چې له پنځلسو کلونو څخه لږ عمر ولري، ورپه غاړه وي، د

رسمي جریده

(۸۰)

زمانی تطبیق میگردد که طفل
به سن پانزده سالگی برسد .

فصل سیزدهم

رهائی مشروط

تعریف :

ماده نودم :

رهائی مشروط عبارت از تصمیم رهائی
محکوم علیه قبل از ختم مدت
حبس اش که تحت شرایط خاص
قرار دارد، میباشد. این مدت معادل
مدت حبس وی میباشد.

شرایط رهائی مشروط :

ماده نود و یکم :

(۱) رهائی مشروط به شخصی اعطاء
میشود که در نتیجه یک یا بیشتر
از یک جرم مجسوس و مدتی از
حبس را سپری نموده و سلوک و
روش او حین اقامت در محبس
دلالت بر اصلاح اخلاق اجتماعی او
نماید. این سهولت به شخصی اعطاء
میشود که سه چهارم مدت حبس

حبس حکم هغه وخت تطبیقېږي چې
ماشوم د پنځلس کلني سن ته ورسېږي.

ديارلسم فصل

مشروطه خلاصېدنه

تعریف :

نوي يمه ماده :

مشروط خلاصون د محکوم عليه د حبس
د مودې له پای ته رسېدو دمخه چې
ترخاصو شرایطو لاندې قرار لري د هغه
د خلاصولو له تصمیم څخه عبارت دی،
دغه موده دده د حبس د مودې معادل وي.

د مشروطه خلاصېدنې شرایط :

يو نوي يمه ماده :

(۱) مشروطه خلاصېدنه هغه شخص ته
ورکول کېږي چې د يوه يا له يوه څخه د
زياتو جرمونو په نتيجه کې حبس او
د حبس څه موده يې تېره کړې وي او په
محبس کې د اوسېدو په وخت کې يې
سلوک او ناسته پاسته (روش) د هغه د
ټولنيزو اخلاقو په اصلاح دلالت وکړي.
دغه آسانتيا هغه شخص ته ورکول

رسمي جریده

(۸۱)

محکوم بها راتکمیل و یا حداقل مدت (۹) ماهه را در محبس سپری نموده باشد. در مورد جزای حبس ابد این سهولت میتواند به کسی اعطا شود که (۱۵) سال حبس را سپری نموده باشد.

(۲) تصمیم در مورد رهائی مشروط محکوم علیه به اساس پیشنهاد آمر محبس توسط محکمه باصلاحیتی که محکوم علیه در حوزه قضائی آن محبوس است، اتخاذ میگردد.

محکمه در حکم خویش سلوک و روشی را که محکوم علیه در آینده آن را رعایت کند، ذکر مینماید.

(۳) پولیس مکلف است روش و سلوک محکوم علیه تحت رهائی مشروط را مراقبت نموده، وقتاً فوقتاً به خانونال مربوط گزارش دهد.

الغای حکم رهائی مشروط :

ماده نود و دوم :

(۱) در صورتیکه شخص تحت رهائی

کبری چي د محکوم بها د حبس د مودې درې پر څلورمه برخه يې بشپړه کړې او يا لږ تر لږه (۹) مياشتې يې په محبس کې تېرې کړې وي. د ابد حبس د جزا په هکله دغه اسانتيا کولای شي هغه چاته ورکول شي چې د حبس (۱۵) کاله يې تېر کړي وي.

(۲) د محکوم علیه د مشروطې خلاصېدنې په برخه کې تصمیم، د محبس د آمر په وړاندیز د هغې واکمنې محکمې په واسطه چې محکوم علیه د هغې په قضايي حوزه کې محبوس دی، نیول کېږي.

محکمه په خپل حکم کې هغه سلوک او کړنه چې محکوم علیه باید په راتلونکې کې هغه رعایت کړي، ذکر کوي.

(۳) پولیس مکلف دي د تر مشروطې خلاصېدنې لاندې محکوم علیه سلوک او کړنه و څاري او وخت په وخت مربوط خانونال ته رپوټ ورکړي.

د مشروطې خلاصېدنې د حکم الغاء :

دوه نوي یمه ماده :

(۱) په هغه صورت کې چې تر مشروطې

مشروط قبل از انقضای میعاد محکوم
بها مرتکب جرم دیگری شود و یا
شرایط مندرج حکم رهائی مشروط
را نقض نماید، در اینحالت
حکم رهائی مشروط
لغو میگردد.

(۲) در صورت لغو حکم رهائی مشروط،
نصف مدت سپری شده
تحت رهائی مشروط از مدت حبس
محکوم بها کاسته میشود.

(۳) محکمه ایکه حکم رهائی مشروط را
به اساس تقاضای خارنوال صادر مینماید،
تصمیم مبنی بر لغو آن را نیز
اتخاذ مینماید.

اجراآت :

ماده نود و سوم :

(۱) محکمه در مورد اصدار حکم رهائی
مشروط محکوم علیه و یا لغو آن بعد از
استماع اظهارات محکوم علیه و خارنوال
تصمیم اتخاذ مینماید.

خلاصیدنی لاندې شخص د محکوم بها د
مودې له تېرېدو دمخه دبل جرم
مرتکب شي او يا د مشروطې خلاصیدني
په حکم کې درج شوي شرایط نقض
کړي، پدې حالت کې د مشروطې
خلاصیدني حکم لغوه کېږي.

(۲) د مشروطې خلاصیدني د حکم
دلغوي په صورت کې، دتر مشروطې خلاصیدني
لاندې نیمایي تېره شوې موده، دمحکوم
بها د حبس له مودې څخه کمېږي.

(۳) هغه محکمه چې د خارنوال د
غوښتنې پر بنسټ د مشروطې خلاصیدني
حکم صادروي، دهغې د لغوي تصمیم
هم نیسي.

اجراآت :

دري نوي یمه ماده :

(۱) محکمه دمحکوم علیه د مشروطې
خلاصیدني د حکم د صادلولو یا لغوي
په برخه کې، د محکوم علیه او خارنوال
د اظهاراتو له اورېدو وروسته تصمیم نیسي.

رسمي جریده

(۸۳)

(۲) قبل از اینکه محکمه در مورد رهائی مشروط تصمیم اتخاذ نماید، دلایل آمر محبسی را که محکوم علیه قبلاً در آن میعاد حبس خود را سپری نموده است، استماع مینماید.

فصل چهاردهم

اشکال در تنفیذ

صلاحیت و اجراءات :

ماده نود و چهارم :

(۱) محکمه مندرج فقره (۴) ماده (۸) صلاحیت دارد به اساس تقاضای محکوم علیه یا خائنوال اشکال در تنفیذ حکم را بررسی نماید .

(۲) در صورتیکه محکمه اشکال را مؤجه نداند، از بررسی آن خود داری مینماید، در غیر آن شکایت محکوم علیه یا خائنوال را استماع نموده، تصمیم قانونی اتخاذ و هدایت لازم را غرض بهبود وضع به آمر محبس صادر مینماید.

(۳) فیصله به محکوم علیه، خائنوال و آمر محبس ابلاغ میشود.

(۴) در صورتی فیصله مورد مرافعه

(۲) مخکې تر دې چې محکمه د مشروطې خلاصېدنې په برخه کې تصمیم ونیسي، د هغه محبس د آمر دلایل چې محکوم علیه پخوا په هغه کې د خپل حبس موده تېره کړې ده، آوري.

خوار لسم فصل

په تنفیذ کې ستونزې (اشکال)

راک او اجراءات :

خلور نوي یمه ماده :

(۱) د (۸) مادې په (۴) فقره کې درج شوې محکمه واک لري، د محکوم علیه یا خائنوال د غوښتنې پر بنسټ د حکم په تنفیذ کې ستونزې (اشکال) تر غور لاندې ونیسي.

(۲) په هغه صورت کې چې محکمه اشکال موجه ونه بولي، په هغو له غور کولو څخه ډډه کوي، پرته لدې دمحکوم علیه یا خائنوال شکایت اوري، قانوني تصمیم نیسي او د وضع د سمون په غرض د محبس آمر ته لازمه لارښوونه صادر وي.

(۳) فیصله محکوم علیه، خائنوال او دمحبس آمر ته ابلاغېږي.

(۴) فیصله په هغه صورت کې د

رسمي جریده

(۸۴)

خواهی قرار گرفته میتواند که تخطی شدید از حقوق بشر صورت گرفته باشد.

تنازع ملکیت ها :

ماده نود و پنجم :

در صورتیکه محکمه جزائی نتواند موضوع تنازع ملکیت اشیاء یا دارائی مصادره شده را به اساس اسناد و دلایل موجود حل نماید، موضوع توسط محکمه مدنی یا جرگه های صلحیه حل و فصل میگردد .

فصل پانزدهم

احکام متفرقه

وکیل مدافع مؤقت :

ماده نود و ششم :

از آن جائیکه در حال حاضر در کشور وکلای مدافع به تعداد کافی وجود ندارند و همان طوریکه در ماده (۱۸) ذکر شده است، متهم یا مظنون میتوانند به اشخاص تحصیل یافته که به قضایای حقوقی عالم باشند، مراجعه نمایند.

به این منظور رئیس هر محکمه است

مرافعه طلبی و برگرختن دلائی شی چی د بشرله حقوقو خخه سخنه سرغرونه شوې وي.

د ملکیتونو تنازع :

پنځه نوي یمه ماده :

په هغه صورت کې چې جزائی محکمه ونشي کولای، د مصادره شوو شیانو یا شتمنی د ملکیت د تنازع موضوع، د موجودو سندونو او دلایلو پر بنسټ حل کړي، موضوع د مدنی محکمې یا د سولې (صلحیه) جرگو په واسطه حل او فصل کېږي.

پنځلسم فصل

متفرقه حکمونه

موقت مدافع وکیل :

شپږ نوي یمه ماده :

له کومه ځایه چې اوس په هېواد کې کافی مدافع وکیلان وجود نلري او همغه شان چې په (۱۸) ماده کې ذکر شويدي، تورن یا مظنون کولای شي تحصیل یافته اشخاصو ته چې په حقوقي قضیو کې عالمان وي مراجعه وکړي.

پدې منظور د هرې محکمې رئیس د

رسمي جریده

(۸۵)

اشخاص واجد شرایط را که در مرکز از طرف وزارت عدلیه و در ولایات از طرف ادارات قضایای دولت به محاکم مرافعه معرفی میشوند، ترتیب مینماید.

ولسوالی های بدون محاکم :

ماده نود و هفتم :

در صورتیکه در بعضی ولسوالی ها محاکم نسبت عوامل مختلف فعال نباشد، محکمه ابتدائیه مرکز تمام جرایمی را که در حوزه صلاحیت ولسوالی متذکره ارتکاب میگردد، رسیدگی مینماید.

تاریخ انفاذ و مدت آن:

ماده نود و هشتم :

(۱) این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر میگردد.

(۲) این قانون تا وقت وضع قانون اجراءات جزایی که توسط شورای ملی منتخب تصویب میشود قابل اجراء بوده مگر اینکه شورای ملی در مورد این قانون یا اصلاح آن تصمیم اتخاذ نماید.

(۳) با انفاذ این قانون هر حکمی از احکام قوانینی که متناقض با حکمی از احکام این قانون باشد، ملغی شناخته میشود.

شرایط واجد اشخاصو لست چي په مرکز کې د عدلیې وزارت او په ولایتونو کې د دولت د قضایاوو د ادارو خوا مرافعه محکمو ته معرفي کېږي، ترتیبوي.

دمحکمو نه لرونکي ولسوالۍ گانې :

لویه نوې یمه ماده :

په هغه صورت کې چې په ځینو ولسوالیو کې دمختلفو عواملو له امله محکمې فعالې نه وي، د مرکز ابتدائیه محکمه ټول هغه جرمونه چې د نوموړې ولسوالۍ د واک په حوزه کې ارتکاب کېږي، ترغورلاندې نیسي.

دانفاذ نېټه او موده یې :

اته نوي یمه ماده :

(۱) دغه قانون د توشیح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جریده کې خپرېږي.

(۲) دغه قانون د جزایي اجراءاتو د قانون د وضع کېدو تر وخته چې د منتخبې ملي شوري خوا تصویبېږي، د اجراء وړ دی مگر داچې ملي شوري ددې قانون یا یې داصلاح په برخه کې تصمیم ونیسي.

(۳) ددې قانون په نافذېدو سره دهغو قوانینو هر حکم چې ددې قانون د حکمونو متناقض وي لغوه گڼل کېږي.

اشتراك سالانه

در مرکز و ولايات : (۵۰۰) افغانی

برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت

خارج از کشور (۱۵۰) دالر امریکائی

قیمت این شماره : (۵۰) افغانی

نمبر تیلیفون : (۲۵۰۹۳)

تعداد طبع : (۵۰۰۰) جلد

**TRANSITIONAL ISLAMIC
STATE OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

Extraordinary Issue

Interim Criminal Procedure Code for Courts

Issue: No. 820

Date : February/ 25 / 2004